

KURIER WILEŃSKI

ŚRODA
26
LISTOPADA
2003 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 228 (14775)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Po Wileńszczyźnie bliższej i dalszej

Antuzów – gniazdo Platerów

Antuzów (Antazavė) i okolice bogate są w twórców. Wywodzi się stąd w czasach najnowszych trzech poetów, jeden prozaik, dwóch kompozytorów, dwóch malarzy, trzech naukowców. Z wojskowych — jeden pułkownik i — w czasach wcześniejszych — jeden kapitan, który do historii wszedł, za sprawą Mickiewicza przede wszystkim — również jako pułkownik. Na imię mu było Emilia Plater.

Bohaterka Powstania Listopadowego — i nasze dni. Ponad 170 lat minęło. Tak dużo — i tak niewiele. Wnuk przyrodniego brata Emilii, Michała Tomasa, Dominik hrabia Plater, zmarł w Ucianie 25 grudnia zeszłego roku. Poczytuję sobie za wielki zaszczyt, że mogłem mu wcześniej złożyć wizytę i odbyć długą rozmowę.

**„Panna niepiękna,
ale sympatyczna”**

Urodzona 13 listopada 1806 r. Emilia była jedynym dzieckiem Franciszka Ksawerego hrabiego Broel-Platera i Anny z Mohłów, sędzianki brasławskiej. Nie było sądzono temu małżeństwu szczęście rodzinne. Konflikty i kłótnie między małżonkami otaczały tę parę atmosferą skandalu. W 1815 r. Anna podjęła decyzję o separacji i opuściła dom męża. Ten nigdy już później nie szukał kontaktu z żoną ani córką. Założył nową rodzinę, miał w niej siedmioro dzieci. Te otaczał serdeczną ojcowską troską.

Najnowsza encyklopedia litewska informuje, że autorem projektu pałacu w Antuzowie był Wawrzyniec Gucewicz. Stąd Emilia Platerówna wyruszyła na wojnę z Moskalami
Fot. Jan Sienkiewicz

Emilia zamieszkała wraz z matką u Zyberk-Platerów w nieodległej Liksnie koło Dyneburga. Tu spędziła dzieciństwo i młodość — od 9 do 24 roku życia. Matka, zajęta pomocą kuzynce, właścicielce Liksny, w wychowaniu trzynaściorga jej dzieci, niewiele miała czasu dla własnej córki. Emilia, zostawiona sama sobie, jeździła konno, zdobywała wprawę we władaniu bronią, ćwiczyła sprawność fizyczną. Nie zaniedbując jednocześnie kanonu nauk dla panien szlacheńskie u-

dzonych — języków, śpiewu, gry na fortepianie, układania poezji i rysowania. W tym ostatnim wykazywała nawet sporo talentu.

Do zabaw, towarzystwa rówieśników i rówieśnic nie wykazywała ochoty. Strojenie się wręcz ją mierzilo. Raczej nie widziała siebie w roli żony i matki. Nic tedy dziwnego, że generał Kabłukow z Dyneburga, który do młodej damy z sąsiedztwa afektem gorącym zapalał i pewny swego o rękę i serce ją poprosił — z miejsca dostał kosza.

Dziwił się temu niepomału: barysznia bez posagu i fanaberie kakije-to stroit. Cóż to za argument: „Wszak jestem Polka!”

Sensu tych słów miała Emilia wkrótce dowieść czynem. Dziewczyna, która się zaczytywała w opowieściach o Joannie d'Arc, później zaś w poematach Mickiewicza, „Grażynie” zwłaszcza, nie mogła pozostać na uboczu ruchu wolnościowego. Świadomie się do udziału w nim szykowała.

(Dokończenie na str. 8)

Prezentacja „Kalendarza Rodziny Wileńskiej”

Czas fascynuje ludzi

W redakcji „Kuriera” odbyła się wczoraj prezentacja „Kalendarza Rodziny Wileńskiej” na 2004 r. Jest to jedenasta jego edycja.

Na pierwszej kartce czytamy: „Drodzy Państwo! Kochani Rodacy! Ze wzruszeniem i radością witamy Was po raz jedenasty. Niniejszym kalendarzem na 2004 r. otwieramy nowe dziesięciolecie w historii naszej kroniki, ściśle powiązanej z życiem Polaków na Wileńszczyźnie”.

Podczas prezentacji redaktor kalendarza Jadwiga Podmostko poinformowała, że, jak co roku, znalazły się na jego kartkach ważne daty historyczne, jubileusze znanych i zasłużonych dla Wileńszczyzny ludzi. Są też wzmianki o wielu wybitnych postaciach

w historii, nauce i kulturze Polski i Litwy. Jak co roku, czytelnik znajdzie w kalendarzu daty i opisy świąt religijnych.

Warto odnotować, że swoją treścią „Kalendarz Rodziny Wileńskiej” nieco odbiega od tradycyjnych gastronomiczno-poradniczych kalendarzyków, szale bowiem przeważają w nim pozycje historyczne, krajoznawcze i patriotyczne.

Owszem, na jego kartkach czytelnik znajdzie też tradycyjne pozycje, jak wschody i zachody Słońca oraz Księżyca, horoskop na rok 2004, któremu patronuje figlarna małpka oraz horoskopy osobiste, są też niektóre rady, a przede wszystkim te, opracowane na prośbę działkowiczów, a dotyczące prac w ogrodzie.

(Dokończenie na str. 2)

Parlamentarna komisja śledcza na prostej

Ostatnie przesłuchania

Wczoraj parlamentarna komisja śledcza, badająca zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego Litwy, przeprowadziła ostatnie przesłuchania.

Premier rządu RL Algirdas Brazauskas z kolei wczoraj nazwał „bańką mydlaną” i „zerem” twierdzenia szefa Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego Mečysa Laurinkusa o tym, że prezydent mógł zdradzić tajną informację.

Generał Algimantas Songaila, szef Państwowej Służby Ochrony Pogranicza, zeznając przed komisją śledczą, kategorycznie odrzucił wcześniejsze oskarżenia komisarza generalnego policji Vytautasa Grigaravičiusa o tym, że szef litewskiej straży granicznej był wymieniany w rozmowach hersztów kowieńskiej mafii jako kandydat

na stanowisko nowego komisarza generalnego policji. Nominacja na ten urząd, jak powiedział generał Songaila, „była uzgodniona z premierem i ministrem spraw wewnętrznych”. Tym niemniej główny litewski pogranicznik nie wypierał się swojej znajomości z Renatą Smailytė, nazywaną przez przeciwników prezydenta Paksasa łączniczką otoczenia głowy państwa ze światem przestępczym.

Komisja śledcza zarzuciła wczoraj ministrowi ochrony kraju Linasowi Linkevičiusowi, że ten nie informował Rolandasa Paksasa o podejrzanym działaniu spółki „Avia Baltika”, należącej do prezydenckiego sponsora Jurija Borisowa.

Robert Mickiewicz

„Kurier Wileński”
można nabyć
w sklepach

MI IMA
MEDIA

MA IMA
SAULUTĖ

W NUMERZE

Gospodarka — 3

Przyczyny i następstwa

Po raz pierwszy bezrobocie zaczęto definiować i postrzegać szerzej za sprawą wielkiego kryzysu gospodarczego 1929-1933.

Świat — 4

Cios w Al-Kaidę

Turecki sąd formalnie oskarżył wczoraj dziewięciu Turków o udział w zeszlotygodniowych zamachach terrorystycznych w Stambule.

Zdrowie — 6

Postaw (na) bańki

Oficjalna medycyna na długi czas zapominała o bańkach, choć nie kwestionuje ich skuteczności. Tymczasem często działają one lepiej od antybiotyków.

Pocopotek — 7

POCOPOTEK przypomina naszym najmłodszym Czytelnikom o WIELKIM KONKURSIE ŚWIĄTECZNYM pt. „Rodzinny list do Mikołaja”!

Sport — 9

Adam potrafi

Podczas wczorajszego treningu na skoczni w Kuusamo (K-120), gdzie w piątek zainaugurowane zostaną Pucharu Świata w skokach narciarskich, znakomicie zaprezentował się Adam Małysz.

Sentencja

Za czym podąża czas, za tym idą i pieniądze.

WOJTEK BARTOSZEWSKI

Kalejdoskop aktualności

O finansowaniu partii

Przewodniczący niedawno utworzonej Partii Pracy Wiktor Uspaskich przedstawił Sejmowi projekt nowelizacji ustawy o finansowaniu partii i organizacji politycznych, zgodnie z którym pracujący mieszkańcy Litwy płaciliby specjalne składki na finansowanie partii i organizacji politycznych.

„Celem projektu ustawy jest ustalenie nowego, sprawiedliwszego i bardziej demokratycznego, w porównaniu z obecnym, trybu finansowania partii i organizacji politycznych, zachęcanie mieszkańców Litwy do większego zainteresowania działalnością partii i organizacji politycznych” — powiedział Wiktor Uspaskich. Zgodnie z projektem, otrzymując wynagrodzenie człowiek każdego miesiąca wskazywałby na liście plac kod partii i płacił dla niej 1 Lt. Nie byłoby to wprowadzeniem nowego podatku, gdyż projekt zakłada, że płacącym tę składkę z budżetu państwa przysługiwałyby rekompensaty w wysokości uiszczonych wpłat.

Listy uwierzytelniające dyrektorowi TATENA

Stały przedstawiciel Litwy przy organizacjach międzynarodowych w Wiedniu ambasador Rytis Paulauskas wczoraj wręczył listy uwierzytelniające dyrektorowi generalnemu Agencji Międzynarodowej Energetyki Atomowej (TATENA) Mohamedowi ElBaradei'owi.

Ambasador podziękował tej organizacji za pomoc w przygotowaniu studium energetycznego regionu bałtyckiego. Była też mowa o perspektywicznych kierunkach działalności Litwy w TATENA. ElBaradei wyróżnił współpracę techniczną, nadzór gwarancji oraz wzrost bezpieczeństwa Ignalińskiej Elektrowni Atomowej.

Rezygnacja z medali

Rozczarowani politykami trzech mieszkańcy wsi Velžiai w rejonie poniewieskim postanowili zrezygnować z wręczonych im medali pamiątkowych 13 stycznia.

Jak pisze „Lietuvos rytas”, 55-letni Petras Dambrauskas, 69-letni Antanas Zaborskis oraz 62-letni Edvardas Jovaišas taką swą decyzją chcą zwrócić uwagę na samowolę polityków. „Gdy broniliśmy Sejmu i wieży telewizyjnej, walczyliśmy nie o taką Litwę. Dziś prawie wszyscy politycy należą do jednej partii, tylko używają nazw różnych partii. Litwą kieruje nie Sejm, nie prezydent, lecz premier Algirdas Brazauskas. Co on każe, to Rolandas Paksas robi” — stwierdził były członek Litewskiego Związku Strzelców Jovaišas. Mieszkańcy wsi Velžiai postanowili wyrzec się medali po tym, gdy Sejm przyznał sygnatariuszom Aktu Niepodległości spore renty państwowe, a później jeszcze bardziej zbulwersował ich skandal, który wstrząsnął Urzędem Prezydenta.

Uniknąć wpływu „wielkich pieniędzy”

Parlamentarzysta socjaldemokrata Julius Sabatauskas przygotował zmiany konstytucyjne, polegające na tym, że prezydent nie byłby wybierany w trybie wyborów powszechnych, aby uniknąć wpływu „wielkich pieniędzy” na prezydenta.

Sabatauskas proponuje wybierać prezydenta nie tak jak obecnie w trybie wyborów powszechnych, lecz na kolegium wyborczym, w skład którego weszłyby parlamentarzyści i przedstawiciele samorządów. Tryb jego formowania ustaliłaby specjalna ustawa.

Po „męskiej” rozmowie poseł zostaje we frakcji

Po „męskiej” rozmowie z kierownictwem Partii Liberalno-Demokratycznej poseł Jonas Lioginas postanowił pozostać w sejmowej frakcji liberalnych demokratów.

Akcja dobroczynna „Bank żywności”

Wczoraj mer Wilna Artūras Zuokas, jak też kierowniczka funduszu pomocy i wsparcia „Inicjatywy Litwy i Ameryki” Jolanta Taruškienė poinformowali zebranych dziennikarzy o nowej akcji dobroczynnej, tak popularnej za granicą, a do naszego kraju wkraczającej po raz pierwszy.

Chodzi o akcję „Bank żywności”, która trwać będzie w dniach 28-29 listopada. Szerzej o niej — w najbliższym numerze „Kuriera”.

(Inf. wł., BNS, ELTA)

Prezentacja „Kalendarza Rodziny Wileńskiej”

Czas fascynuje ludzi

(Dokończenie ze str. 1)

Wiadomo, że czas zawsze fascynował ludzi. A kalendarze są jego swoistą skarbnicą. Należą do najstarszych i nigdy nie starzejących się książek, stale potrzebnych ludziom. Nasz wileński kartkowy kalendarz żyje już drugie dziesięciolecie dzięki zainteresowaniu nim mieszkańców Wileńszczyzny.

Stali nabywcy kalendarza wiedzą, że tym razem ukazał się znacznie wcześniej niż w latach poprzednich.

Już od października można nabyć „Kalendarz Rodziny Wileńskiej” w księgarniach „Przyjaźń” (al. Giedymina 2 a), „Elephas” (ul. Olandų 11), na Rudnickiej, „Prie Hales” (ul. Pilimo 53/2) oraz „Vaga” w Nowej Wilejce, a także w księgarni w Niemenczynie, w centralnym sklepie spożywczym w Mickunach, na stoiskach z prasą, znajdujących się przy bramach Rynku Kalwaryjskiego, w pobliżu ryneczku w Szesznie, w kiosku z dewocjonaliami przy kościele św.

Pracownicy firmy „Klion” i redakcji „Kuriera” interesowali się treścią kalendarza '2004
Fot. Marian Paluszkiwicz

Piotra i Pawła, a także w redakcjach „Tygodnika Wileńszczyzny” (ul. Rinktinės 50, pokój 501) i „Kuriera Wileńskiego” (Lipówka, ul. Birbynių 4a, tel 2 60 84 46). Mieszkańcy Ejszyszek mogą kupić kalendarz w swoim Domu Polskim lub w kiosku z dewocjonaliami przy kościele

parafialnym. Właściwie do Świąt Bożego Narodzenia pozostały niecałe cztery tygodnie. Nadszedł czas kupowania gwiazdkowych prezentów. Bez wątpienia może się wśród nich znaleźć „Kalendarz Rodziny Wileńskiej”.

Inf. wł.

Nowy cykl imprez

Synteza folkloru

Kompozytorzy litewscy wspólnie z rosyjskim zespołem dziecięcym w Wileńskim Domu Nauczyciela zainaugurują nowy cykl koncertów.

Jak informuje Dom Nauczyciela, w imprezie wezmą udział kompozytorzy Giedrius Kuprevičius i Algirdas Klova oraz rosyjski dziecięcy zespół folklorystyczny „Arinuszka”.

Dziś na koncercie widzowie usłyszą i ujrzą różne rodzaje folkloru — od starych pieśni kalendarzowych do romansów i klasyki weselnej. Czekają na nich również tańce, gry, kółeczka, melodie instrumentalne.

Kuprevičius i Klova należą do improwizującego trio kompozytorów „Žaliakalnio vilkai”.

Ponieważ trzeci członek tego zespołu — Mieczysław Litwiński — nie mógł przybyć, kompozytorzy zaprosili do pomocy rosyjski zespół folklorystyczny. Organizatorka imprez Wileńskiego Domu Nauczyciela Jūratė Kloviene powiedziała, że koncerty z cyklu „world music” mają być organizowane co miesiąc. Zaprosi się na nie działające na Litwie zespoły tego stylu. W najbliższym czasie miłośnicy stylu „world music” ujrzą muzykę jazzowego Olega Mołokojedowa.

„World music” — to synteza folkloru i nowej muzyki rozrywkowej, powstała na przełomie 8-9 dziesięcioleci XX w. w USA i Europie Zachodniej, początkowo jako połączenie folkloru Murzynów afrykańskich z rockiem. Pierwszą jaskółką tej muzyki na Litwie można nazwać wspólny występ grupy instrumentalnej zespołu folklorystycznego „Ratilio” oraz grupy rockowej „Antis” w Wileńskim Pałacu Sportu w 1987 r. Wtedy to te zespoły wspólnie wykonały kompozycję Klovy „Gramy jak umiemy, ale wszyscy razem” oraz dwa litewskie tańce ludowe. Jak informuje komunikat prasowy, „world music” zachęca do poznania dalekich krajów, ich kultury, jej ponownego odkrycia i zrozumienia. (BNS)

Z okazji Pięknego Jubileuszu
Szanownej Pani Reginie Kwakszys
wiązanek najserdeczniejszych życzeń: zdrowia,
szczęścia rodzinnego, nieustającej energii,
owocnej pracy na niwie pedagogicznej
oraz opieki Bożej na długie lata
składają byli wychowankowie ze szkoły
w Dukstach Pijarskich

W Możejckim Centrum Kultury Nafciarzy — 2 stycznia o godz. 18.00
W Kłajpedzkim Domu Kultury Rybaków — 3 stycznia o godz. 18.00
W Wileńskim Pałacu Kongresowym — 4 stycznia o godz. 18.00

LUDMIŁA GURCZENKO

Noworoczny koncert „... pięć minut”

Wspaniała
Ludmiła Gurczenko
Ze świątecznym
noworocznym koncertem
„... pięć minut”

Bilety do nabycia:

w Możejckach w kasie kina „EOS” tel. 8 443 20 465,
w Kłajpedzie w Domu Kultury Rybaków tel. 300 118,
w Wilnie w Hali Koncertowo-Sportowej tel. 272 89 42,
w Centrum Rekreacyjno-Handlowym „Vilniaus Akropolis” tel. 238 79 48

Koncert 2-częściowy, 2,5-godzinny!

Tel. informacji: 8 614 60 400

Sponsorzy:

KURIER
WILEŃSKI

e Europe City Vilnius

ЭКСПРЕС
НЕДЕЛЯ

NOVUS
CASINO

DELFI

Kłajpėda

KURIER
WILEŃSKI

Adres redakcji
Birbynių g. 4a, 2030 Vilnius,
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

ISSN 1392-0405

Zespół i współpracownicy

Aleksander Borowik — redaktor naczelny (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).
Krystyna Adamowicz — zastępca redaktora naczelnego, Helena Gładkowska — stolica, Danuta Kamilewicz — „Pocopolek”, Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Jan Sienkiewicz — społeczeństwo, Irena Mikulewicz — Samo życie, Robert Mickiewicz — praworządność, Walenty Dunowski — sport, Edyta Szalkowska — zdrowie, Andrzej Pukszo — kultura, Julitta Tryk — gospodarka, Małgorzata Kozicz — strona młodzieżowa, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. solecznicki, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki (tel. 260 84 46).
Wanda Zajączkowska, Zygmunt Zdanowicz — sekretarze odpowiedzialni, Marian Sipowicz — zastępca sekretarzy odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt).
Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).
Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegam sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane w opinię redakcji.
Sekretarz odpowiedzialny Wanda Zajączkowska

Wydawca VŠĮ „Vilnijos žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KLION”
Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Szkolna analiza bezrobocia w kraju

Przyczyny i następstwa

Efekt bezrobocia praktycznie od zawsze był problemem rozważanym przez ekonomistów, socjologów czy polityków.

Po raz pierwszy zjawisko to zaczęto definiować i postrzegać szerzej za sprawą wielkiego kryzysu gospodarczego 1929-1933. Wtedy to w USA pracę straciło 20 proc. obywateli, w niektórych krajach Europy, np. w Niemczech, bezrobocie wyniosło 47proc. Obserwując negatywne skutki gospodarcze i społeczne, podjęto próbę zdefiniowania bezrobocia, ale przede wszystkim określenia jego przyczyn i metod przeciwdziałania.

Dodatkową trudnością, wynikającą z analizy zagadnienia pracy, są procesy ciągłych zmian społecznych i politycznych, jakie zachodzą w kraju, a w głównej mierze skutki postępu technicznego i przeobrażeń ustrojowych.

Szansa zatrudnienia zależy od uniwersalności kwalifikacji
Fot. Marian Paluszkiwicz

Bezrobocie a poszczególne grupy

Aby dokładniej zapoznać się z problemem bezrobocia w naszym państwie, postanowiliśmy przeprowadzić analizę bezrobocia, dokonaną drogą ankietowania uczniów starszych klas naszej szkoły. Próbowaliśmy zdobyć u uczniów jak najwięcej informacji również o ich rodzinach. Uzyskane dane dotyczą więc ludzi w różnym wieku.

Ogółem zbadano 1 070 osób (437 mężczyzn i 455 kobiet). 892 — to osoby w wieku produkcyjnym.

Badanie ankietowe dzieli całość populacji od 16 lat wżwyż na trzy grupy:

Pracujący — ludzie wykonujący różnego rodzaju prace płatne; bezrobotni — grupa ludzi, która nie jest zatrudniona, ale poszukująca pracy; nieczynni zawodowo — grupa skupiająca uczęszczających do szkół i nie chcących pracować; osoby prowadzące gospodarstwa domowe, emeryci o złym stanie zdrowotnym, uniemożliwiającym im podjęcie pracy. Do tej grupy zaliczane są również osoby, które zrezygnowały z poszukiwania pracy.

Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia jest miarą bezrobocia. Jest to stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludzi stanowiących siłę roboczą, wyrażony w procentach. Bezrobocie na Litwie w ciągu roku zmniejszyło się o 3,6 proc. — z 17,4 proc. w roku 2001 do 13,8 proc. w roku 2002. Dane wskazują, że w roku ubiegłym bezrobocie szczególnie zma-

lało latem i jesienią. Na 1 listopada br. poziom bezrobocia osiągnął 9,2 proc. Są to dane uzyskane na podstawie wskaźnika liczby osób zarejestrowanych na giełdzie pracy i osób legalnie pracujących. Dane uzyskane poprzez ankietowanie w naszej szkole pochodzą od osób pracujących, bezrobotnych, lecz nie zarejestrowanych na giełdzie, bądź też pracujących nielegalnie.

Dane te wskazują, że pracę stała ma 58,5 proc., zaś pracę sezonową posiada 9 proc., czyli razem w obecnej chwili pracuje 67,5 proc. zbadanych osób w wieku produkcyjnym. Stopa bezrobocia wynosi 32,5 proc.

W analizie struktury bezrobocia szczególną rolę spełniają cztery aspekty:

- 1) zależność bezrobocia od wykształcenia;
- 2) stopa bezrobocia w zależności od wieku;
- 3) zróżnicowanie przestrzenne poziomu bezrobocia;
- 4) zależność bezrobocia od płci.

Zależność bezrobocia od wykształcenia

Przedstawimy to za pomocą poniższej tabeli:

Wykształcenie	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Wyższe	129	170	299
Średnie	125	104	229
Zawodowe	62	44	106
Podstawowe	85	106	191
Początkowe	13	15	28

Ciężka sytuacja dotyczy również absolwentów szkół ponadpodstawowych. Brak im doświadczenia zawodowego oraz umiejętności pracy i radzenia sobie w sytuacjach społecznych.

Osoby młode częściej pozostają bez pracy, ale starsze dłużej oczekują na zatrudnienie. Ze względu na wykształcenie mniej bezrobotnych jest wśród pracowników umysłowych niż wśród pracowników fizycznych. Związane jest to głównie z tym, iż obecnie pracodawcy poszukują i zatrudniają pracowników umysłowych o dobrym poziomie i uniwersalności kwalifikacji.

Wiek a praca

Do grupy o największym stopniu zagrożenia bezrobociem należą młodzi ludzie w wieku 17-24 lat, są oni tą grupą społeczno-zawodową, która wkraczając po raz pierwszy na rynek pracy natrafia od razu na barierę zatrudnienia. Zbiorowość ta nie dysponuje najczęściej żadnym doświadczeniem zawodowym przy jednoczesnym występowaniu relatywnie wysokich aspiracji i ambicji.

Zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia

Z otrzymanych danych widać, że bezrobocie ludzi mieszkających na wsi procentowo jest prawie równe bezrobociu ludzi mieszkających w mieście. Naszym zdaniem, taki wynik jest związany z tym, że badane osoby mieszkają blisko miasta.

Zależność stopy bezrobocia od płci

Stopa bezrobocia kobiet jest większa niż mężczyzn. Kobiety pracują w mniejszej liczbie zawodów i są uważane przez pracodawców za pracowników mniej dyspozycyjnych i bardziej kłopotliwych od mężczyzn (urlopy macierzyńskie itp.).

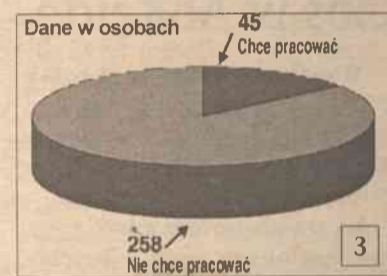
Sposoby poszukiwania pracy

Postanowiliśmy też wyjaśnić, jakim sposobem badanym osobom udało się znaleźć pracę. Rezultaty są podane w wykresie 2.

Jak widać z powyższego wykresu, zdecydowana większość osób znajduje pracę z pomocą znajomych.

Uczniowie chcą pracować

Na zakończenie analizy prezentujemy dane (wykres 3), które wykazują chęć podjęcia pracy przez uczniów, gdyby istniała taka możliwość.

Z nowoczesnych badań wynika, że skutkiem bezrobocia dla większości ludzi niepracujących jest: pogorszenie standardu życia, problemy z zagospodarowaniem wolnego czasu, izolacja społeczna, ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu kulturalnym i politycznym. Towarzyszy temu dyskomfort psychiczny, polegający często na poczuciu bezsilności. Następstwem trudności finansowych jest pozbawienie możliwości nabywania dóbr, będącym wyrazem statusu społecznego. Skutkiem bezrobocia jest wzrost przestępczości, pogłębiający się niedostatek oraz zwiększenie się zjawisk niepożądanych.

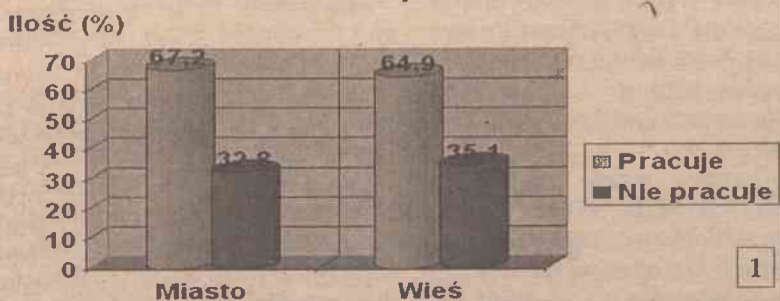
Janina Kulikjan

Wiktor Monkiewicz

uczniowie 12e kl. Szkoły Średniej im. Wł. Syrokomli m. Wilna

Badania zostały wykonane z wdzięcznością pomocy Zbigniewa Boczka, prezydenta korporacji „CYVILENG” ze Szczecina, który sprezentował 50 podręczników z podstaw ekonomii w języku polskim.

Zależność bezrobocia od miejsca zamieszkania

Ilość (osoby)

(Zam. 098)

Ceny żywności

na targowisku "Kalwaryjskim" w Lt za 1 kg/1litr

Mięso i wędliny

Szynka wieprzowa z kością	6,50
Szynka wieprzowa bez kości	7,50
Żeberka wieprzowe	6,50
Wołowina bez kości	7,50
Wołowina z kością	4,50-6
Wątróbka wieprzowa	2,90-3,30
Wątróbka wołowa	3,50
Baranina	16-17
Cielęcina bez kości	10
Cielęcina z kością	8,50-9
Żeberka cielęce	7
Boczek wieprzowy świeży	4,50-7
Schab	12
Karkówka	11
Poładwica wieprzowa	10-11
Poładwica wołowa	10
Ślonina solona	4,50-7
Ślonina świeża	3,50-6,50
Kurczaki mrożone	4,99
Kurcze udka	4,90
Wątróbka kurza	4,90
Indycza szynka wędzona	14
Jelita grube (1 m)	2
Jelita cienkie (1m)	1
Sadło	2,50-3
Kurczaki świeże	5,20
Indycze udka	6,50
Indycze filety	14
Kurczaki wędzone	7,20
Kurcze udka wędzone	6,50
Szynka wędzona	11-12
Kiełbasy wędzone	10-32
Poładwica wędzona	13-14
Ślonina wędzona	4,50-8
Boczek wędzony na gorąco	13,90-14
Boczek wędzony na zimno	10-12

Nabiał

Mleko	1,20
Twaróg	4
Śmietana	6
Jajka	1,90-3,20
Jajka wiejskie	3,50-4

Warzywa i owoce

Ziemniaki	0,50-0,60
Marchew	0,80
Buraczki	0,50-0,60
Kapusta	0,50
Czosnek (4 szt.)	1
Cebula	1-1,20
Jabłka litewskie	0,80-2,50
Gotowane czerwone buraczki (4 szt.)	1
Suszone borowiki (kg)	180

J. T.

Polska

Festiwal Filmowy „Off Cinema”

62 filmy, spośród 168 zgłoszonych, zostały dopuszczone do prezentacji podczas VII Międzynarodowego Festiwalu Filmowego „Off Cinema”, który rozpocznie się jutro w poznańskim Centrum Kultury Zamek.

„Podczas festiwalu prezentowane będą filmy powstające poza telewizją i kinem, filmy niezależnych twórców — amatorów, studentów szkół filmowych oraz zawodowców” — powiedział na wczorajszej konferencji prasowej dyrektor artystyczny poznańskiego festiwalu, Mikołaj Jazdon.

Poszerzenie I strefy taryfowej

Radni Warszawy podjęli wczoraj uchwałę o poszerzeniu I strefy taryfowej obowiązującej przy przewozie osób i ładunków taksówkami. Za kilka miesięcy taniej będzie można dojechać taksówką m.in. do nowych osiedli na Białołęce i Targówku do Wilanowa, Wesolej, Wawra, Ursusa, Włoch i na Ursynów Pd.

Wiceprezydent Warszawy Władysław Stasiak wczoraj na sesji Rady Miasta, przedstawiając projekt uchwały, argumentował, że w ostatnich latach miasto bardzo się rozrosło. Wiele peryferyjnych dawniej terenów zostało zurbanizowanych. Poinformował, że wszystkie propozycje poszerzenia I strefy zaakceptowali taksówkarze.

Problem niedożywienia w szpitalach

Towarzystwo Żywności Pozajelitowego i Dojelitowego w ramach tzw. projektu „Niedożywienie 2004” zajmie się problemem niedożywienia pacjentów w polskich szpitalach — poinformował wczoraj na konferencji prasowej w Warszawie prezes towarzystwa dr Marek Pertkiewicz.

„W ramach projektu w różnych polskich szpitalach zostaną przeprowadzone badania dotyczące niedożywienia pacjentów. Chcemy pokazać, że niedożywienie wpływa negatywnie na wyniki leczenia pacjentów” — powiedział Pertkiewicz.

Marek Tomaszewski nagrywa nową płytę

Marek Tomaszewski ze słynnego duetu fortepianowego „Marek i Wacek” nagrywa w Studiu Polskiego Radia nową płytę, która będzie nosić tytuł „Premiere”.

Na krążku znajdą się głównie rozrywkowe aranżacje i wariacje na temat klasycznych utworów fortepianowych — Bacha, Chopina, Beethovena, Vivaldiego oraz własne kompozycje pianisty.

Tomaszewski był przez lata partnerem Wacka Kisielewskiego w popularnym duecie fortepianowym utworzonym w 1963 roku.

Na podstawie doniesień PAP stronę przygotował
Paweł Kobak

Arafat odrzuca program Szarona

Granice wzdłuż „muru”

Palestyński przywódca Jaser Arafat odrzucił wczoraj jako „wyraz złej woli” propozycje premiera Ariela Szarona, dotyczące „jednostronnych decyzji” Izraela w razie ostatecznego fiaska realizacji planu pokojowego, zwanego mapą drogową.

Szaron na niedzielnym posiedzeniu rządu zapowiedział podjęcie takich jednostronnych decyzji w konflikcie z Palestyńczykami, jak demontaż części małych osiedli żydowskich na terenach Autonomii oraz wytyczenie granicy izraelsko-palestyńskiej. Premier Izraela zastrzegł jednak, iż nadal jest zdecydowany realizować plan pokojowy.

Jaser Arafat uznał wczoraj — jak podaje agencja Reutera — iż inicjatywa Szarona wyraźnie dowodzi, że premier Izraela uznał ostatecznie mapę drogową za nierealną. „To wskazuje, iż Szaron faktycznie nie myśli o pokoju” — powiedział Arafat.

Według izraelskiej prasy, Szaron proponował ministrom decyzje

likwidacji małych osiedli, gdzie trudno jest zapewnić mieszkańcom bezpieczeństwo. Izraelcy koloniści ze Strefy Gazy i Zachodniego Brzegu Jordanu zostaliby przeniesieni na pustynię Negew bądź do dużych osiedli na Zachodnim Brzegu. Izrael miałby też wycofać całkowicie wojsko z miast palestyńskich i zwolnić kilka tysięcy Palestyńczyków, przebywających w więzieniach izraelskich. Plan ma obejmować też wytyczenie granicy z Autonomią Palestyńską — według prasy izraelskiej, biegłaby ona wzdłuż budowanego obecnie „muru bezpieczeństwa”, mającego zamknąć dostęp na teren Izraela zamachowców palestyńskich.

Sprawa nowej inicjatywy Szarona — przede wszystkim wytyczenia granic wzdłuż „muru” — może zablokować szanse szczytu izraelsko-palestyńskiego, teoretycznie planowanego na przyszły tydzień.

Byłoby to pierwsze spotkanie Ariela Szarona z premierem Autonomii Palestyńskiej Ahmedem Korei.

Dziewięciu oskarżonych o zamachy przed sądem

Cios w Al-Kaidę

Turecki sąd formalnie oskarżył wczoraj dziesięciu Turków o udział w zeszlotygodniowych zamachach terrorystycznych w Stambule.

Jak podała turecka agencja prasowa Anatolia, w akcie oskarżenia zarzucono dziewięciu osobom „przynależność do nielegalnej organizacji i wspieranie jej działań”. Na tej samej rozprawie sąd zwolnił trzy inne osoby, zatrzymane kilka dni wcześniej.

W atakach w czwartek, 20 listopada, na konsulat brytyjski i siedzibę banku HSBC w Stambule zginęło co najmniej 30 osób, a ponad 400 odniosło obrażenia.

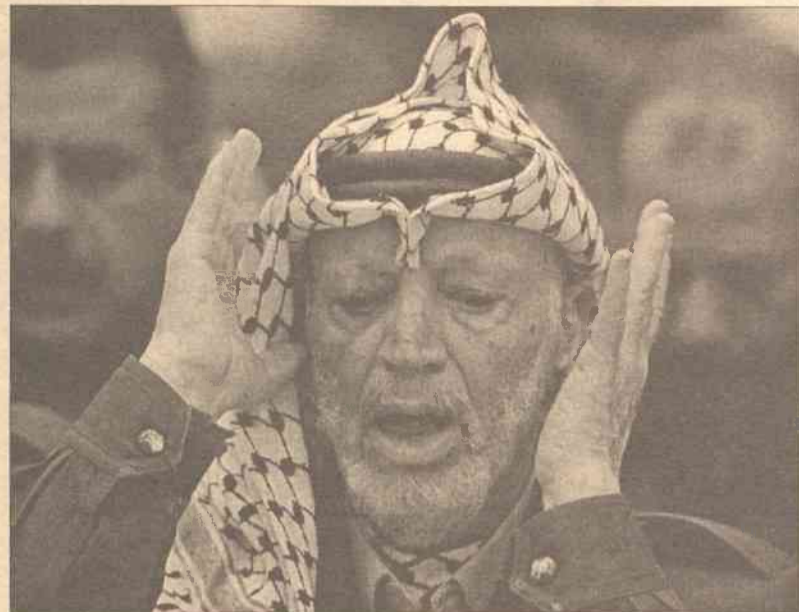
Agencja Anatolia podaje, że większość aresztowanych i oskarżonych o udział w zamachach pochodzi z Bingol — regionu przy granicy z Iranem, znanego jako centrum fundamentalizmu

islamskiego w Turcji. W Bingol turecka policja w ostatnich dniach zarekwirowała m.in. komputery z kawiarenki internetowej, prowadzonej przez brata jednego z oskarżonych.

Do czwartkowych zamachów przyznała się Al-Kaida Osamy bin Ladena, a także tureckie ugrupowanie o nazwie Islamski Front Wielkich Wschodnich Najeźdźców (IBDA-C). Wiele wskazuje na to, że czwartkowe wybuchy bomb pod konsulem brytyjskim i siedzibą brytyjskiego banku HSBC zostały tak zaplanowane, by zbiec się w czasie z londyńskimi rozmowami prezydenta USA George’a W. Busha z jego głównym sojusznikiem w wojnie w Iraku, brytyjskim premierem Tonym Blairem. Pięć dni wcześniej doszło do podobnych zamachów na dwie synagogi w Stambule.

Większość aresztowanych i oskarżonych o udział w zamachach pochodzi z Bingol
Fot. EPA-ELTA

Jaser Arafat uznał wczoraj, iż inicjatywa Szarona wyraźnie dowodzi, że premier Izraela uznał ostatecznie mapę drogową za nierealną
Fot. EPA-ELTA

Sam szef palestyńskiego rządu powiedział wczoraj, że byłby skłonny spotkać się z Szaronem, jednakże pod warunkiem, że aprobowania przez Izrael konkretnych żądań palestyńskich, w

tym wstrzymania budowy muru bezpieczeństwa. Szaron już w poniedziałek wykluczał możliwość przyjęcia przed szczytem jakichkolwiek warunków wstępnych strony palestyńskiej.

Zawieszenie broni na kaszmirskiej granicy

Wstrzymanie konfliktu

Indie i Pakistan postanowiły ogłosić rozejm na tzw. linii przerwania ognia w Kaszmirze. Zawieszenie broni obowiązuje od wczoraj wieczór — potwierdzono w Delhi.

Z inicjatywą rozejmu na kaszmirskiej granicy — gdzie niemal co dnia dochodzi do incydentów zbrojnych między siłami pogranicza Indii i Pakistanu — wystąpił w niedzielę premier Pakistanu Zafarullah Jamali. Rozejm miał rozpocząć się wraz z muzułmańskim świętem Id al-Fitr (Eid al-Fitr), obchodzonym po zakończeniu świętego miesiąca postu — ramadanu.

Indie, które w poniedziałek zapowiedziały, że „pozytywnie odpowiedzą” na ofertę Islamabadu, jednakże pod warunkiem, że

powstrzyma on przenikanie separatystycznych bojowników z Pakistanu do indyjskiej części Kaszmiru, wczoraj potwierdziły przyjęcie inicjatywy rozejmowej.

Wojska indyjskie zastosują się do zawieszenia broni wzdłuż linii kontroli w Kaszmirze — podano w Delhi. Linia graniczna liczy 750 kilometrów.

Indie i Pakistan w ciągu ostatniego półwiecza prowadziły ze sobą trzy wojny — w tym dwie o Kaszmir. Kraja ta pozostaje podzielona od 1947 roku. Indie kontrolują dwie trzecie tego terytorium. Stan Dżammu i Kaszmir to jedyny indyjski stan, gdzie większość stanowi wyznawcy islamu. Od 1989 r. w Kaszmirze zginęło około 65 tys. ludzi.

Sąd Najwyższy uznał wybory z 2 listopada za nieważne

„Unieważniony” parlament

Sąd Najwyższy Gruzji unieważnił wczoraj, zgodnie z oczekiwaniami, znaczną część wyników wyborów parlamentarnych z 2 listopada, dopatrując się nadużyć i nakazując powtórzenie wyborów.

W wyborach tych Gruzini wybiorą na nowo 150 deputowanych z list partyjnych, gdyż Sąd uznał mandaty 85 zwycięzców w okręgach jednomandatowych. Zachowają oni zdobyte miejsca w 235-osobowym parlamencie. Oficjalnie wybory 2 listopada wygrał blok ówczesnego prezydenta Eduarda Szewardnadzego Za Nową Gruzję oraz sprzymierzone z nim ugrupowanie lidera autonomicznej Adżarii Asłana Abaszidzego.

Opozycja uznała rezultaty za efekt fałszerstwa, zaś jej demonstracje doprowadziły w sobotę i niedzielę do opanowania znacznej części stolicy kraju i wymusiły dy-

misję Szewardnadzego. W czasie, gdy sąd ogłosił swój werdykt, w Tbilisi zebrał się parlament starej kadencji, na posiedzeniu którego p. o. prezydenta Nino Burdżanadze wyznaczył ma datę wyborów prezydenckich. Odbędą się one nie później niż w ciągu 45 dni od jej decyzji, a więc na początku stycznia przyszłego roku.

Według głównego lidera opozycji i faworyta w wyścigu o prezydenturę Michaiła Saakaszwiliego, nie jest wykluczone, że w wyborach do parlamentu wystartuje wspólny blok co najmniej dwóch ugrupowań opozycyjnych.

Tworzyłyby go partia Saakaszwiliego Ruch Narodowy oraz ugrupowanie Demokracji Nino Burdżanadze i Zuraba Żwanii. „Nie ma między nami różnic programowych, dlatego nie miałbym nic przeciwko temu, abyśmy startowali razem” — powiedział w poniedziałek Saakaszwili.

W zakładach karnych zbyt wiele dysproporcji

Kontrola za kratami

Zakłady karne kraju są finansowane niejednakowo. Departament Penitencjarny nie posiada zaś wyraźnych, odpowiednich dla każdego zakładu karnego kryteriów i norm, na podstawie których można by było ocenić skuteczność wykorzystania środków oraz warunki życia skazanych.

Z takimi wnioskami po kontroli dokonanej w Departamencie Penitencjarnym wystąpili pracownicy kontroli państwowej, którzy sprawdzili wykorzystanie środków przeznaczonych dla systemu więziennictwa.

Na realizowany przez Departament Penitencjarny Program „Zapewnienie działalności systemu odbywania kar” w ubiegłym roku z budżetu państwowego przeznaczono 90,4 mln Lt. W tym okresie w zakładach karnych przebywało około 11 tys. osób. Na utrzymanie jednego więźnia rocznie faktycznie wydano średnio po 7,6 tys. Lt. Departament Penitencjarny posiada 19 podległych mu zakładów, zatrudniających 4026 pracowników. W tym 877 skazanych, pełniących funkcje gospodarcze.

Jak twierdzi rzecznik prasowy Kontroli Państwowej, kontrolerzy zwrócili uwagę na to, że Departament Penitencjarny nie miał wyraźnych kryteriów i norm finansowania, w związku z czym środki na utrzymanie jednego więźnia bardzo się różniły. Np. w areszcie śledczym na Łukiszkach na dzienne wyżywienie jednego więźnia przeznaczono 1,95 Lt, natomiast w otwartej kolonii w Kibartach — 3,90 Lt. Normy wydat-

Kontrola wykazała, nieoszczędne wykorzystanie środków

Fot. Marlan Paluszkiewicz

ków na wyżywienie, które miały zmniejszyć dysproporcje, weszły w życie dopiero od początku tego roku.

Jeszcze bardziej różniły się faktyczne wydatki na leki. Np. w Prawieniskim Domu Poprawczym nr 2 na osobę rocznie przeznaczano 22,66 Lt, a w areszcie śledczym na Łukiszkach — 116,19 Lt. Po oszacowaniu wszystkich faktycznych wydatków, przypadających rocz-

nie na jednego skazanego, różnica między najlepiej i najgorzej finansowanymi zakładami karnymi była kilkakrotna. W Kibartach faktyczne wydatki na osobę w roku 2002 były o 2,9 razy, w Wileńskim Domu Poprawczym nr 1 — 2,2 razy większe w porównaniu ze średnią ogółu zakładów karnych. W poprawczakach mariampolskim i olickim te wydatki były mniej więcej o jedną trzecią mniejsze.

Kontrolerzy skonstatowali również wielką różnicę w liczbie więźniów, przypadających na zakład karny.

Na przykład w otwartej kolonii w Kibartach, w poprawczaku powieskim, w Prawieniskim Domu Poprawczym nr 3 przebywa mniej więźniów, niż jest miejsc, natomiast w aresztach śledczych w Szawlach i na Łukiszkach, w poprawczaku nr 2 w Prawieniskach oraz w zakładach karnych Mariampola i Olity przebywa prawie dwukrotnie więcej osób w porównaniu z ilością miejsc.

Stwierdzono nieoszczędne wykorzystanie środków przeznaczonych na wynagrodzenie za pracę. W 2002 r. faktyczne wydatki na wynagrodzenie za pracę w zakładach karnych były o 517 tys. Lt. większe, niż planowano na początku roku. I mimo że każdego roku w zakładach karnych średnio było po 500 nie zajętych etatów, co stanowi około 12 proc. ogółu zatwierdzonych etatów, w 2002 r. dodatkowo zatwierdzono ponad 100 nowych etatów. Z braku zaoszczędzonych środków fundusz wynagrodzenia za pracę i z powodu niewypłacenia za grudzień 2002 r. 1,2 mln Lt, wynagrodzeń oraz nieuiszczenia 652 tys. Lt podatku dochodowego od osób fizycznych, pracownikom wypłacono 133,6 tys. Lt premii oraz jednorazowych wypłat.

Obliczono, że zakłady karne za przyzwoleniem Departamentu Penitencjarnego wykorzystywały służbowe auta na dojazd z domu do pracy i z powrotem. Takie przejazdy w ciągu 1,5 roku kosztowały 30,7 tys. Lt.

Kolejki do wymiany prawa jazdy

Policja prosi nie śpieszyć

Departament Policji nawołuje kierowców bez potrzeby nie śpieszyć z wymianą prawa jazdy starego wzorca. Powodem są duże kolejki w oddziałach policji, gdzie się je wymienia.

Policja przypomina, że wydane do 1 kwietnia 2000 roku prawa jazdy są ważne do 31 grudnia 2005 roku. Prawa, wydane do 11 marca 1990 roku w Związku Radzieckim, ważne są do 31 grudnia tego roku. Służba nadzoru ruchu drogowego zapewnia, że właściciele praw jazdy, ważnych do końca 2003 roku,

w przypadku, gdy nie zdążą ich wymienić, nie będą karani również w roku przyszłym. W 2004 roku również można będzie wymieniać stare prawa jazdy.

Jak przypomina policja, wymienić prawa jazdy można w głównych komisariatach Wilna, Kowna, Kłajpedy, Szawel i Poniewieża, w miejskim i rejonowym komisariatach Olity oraz w rejonowych komisariatach Mariampola, Taurogów, Telsz i Uciany. Nowe prawa jazdy będą ważne w okresie dziesięciu lat.

Uprowadzenie za siusianie na gmach sądu

„Niewielkie chuligaństwo”

Student z Danii, który został przyłapany na siusianiu na ścianie gmachu Sądu Konstytucyjnego, otrzymał uprzedzenie.

Jak twierdzi szef II miejskiego komisariatu policji Petras Burdelis, w poniedziałek w nocy 27-letni obywatel Danii został przyłapany na oddawaniu moczu na ścianie gmachu Sądu Konstytucyjnego przy reprezentacyjnej alei Giedymina. Funkcjonariusze ocenili ten wybryk gościa stolicy jako „niewielkie chuligaństwo” i odwieźli

go wczoraj do II wileńskiego sądu rejonowego. Sąd uwzględniając fakt, że studiujący na Litwie młody człowiek nie ma środków na zapłacenie grzywny i wyznaje skruczę za popełniony czyn, udzielił mu uprzedzenia. Przyłapany latem ubiegłego roku na podobnym uczynku policjant z Wielkiej Brytanii musiał zapłacić grzywnę w wysokości 200 Lt. Sąd wówczas uznał, że 43-letni Brytyjczyk swoim niewybrednym czynem naruszył porządek publiczny i wykazał brak szacunku dla społeczeństwa.

W Kłajpedzie wykryto próbę przemytu na 300 tys. Lt.

Szmugiel podróbek

Kłajpedzki oddział celny udaremnił próbę przemytu dużej ilości baterii galwanicznych oraz innych towarów. Łączną wartość przechwyconych towarów szacuje się na około 300 tys. Lt.

Dzięki informacji operacyjnej na kłajpedzkim posterunku celnym znaleziono 31 376 baterii galwanicznych opatrzonych znakiem handlowym „Duracel”. Podejrzewa się, że jest to podróbka słynnej marki handlowej. Cenę baterii szacuje się na ponad 14 000 Lt. Były one przeznaczone dla trzech różnych odbiorców na Litwie. Litewskie ustawodawstwo zakazuje wwozu i tranzytu przez teren Litwy

towarów wyprodukowanych z naruszeniem własności intelektualnej.

Kolejne naruszenie prawa wykryto na morskim posterunku w Malkiai. Funkcjonariusze po szczegółowym sprawdzeniu konteneru morskiego ustalili, że połowa przewożonych w nim towarów nie była zadeklarowana.

Wśród niezadeklarowanych towarów było 10 zestawów kina domowego oraz wiele innych towarów użytku codziennego. Towar ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich na Litwę sprowadziła pewna firma kowieńska. Łączną wartość towarów oszacowano na 350 000 Lt.

Nie rozpoczęto sprawy przeciwko żonie Doktorasa

Za kłamstwo

Sąd rejonowy Wilna nie potrafił wszcząć wczoraj sprawy karnej przeciwko Indrė Doktorienė. Synowej domniemanego herszta kowieńskiego świata przestępczego inkryminuje się złożenie kłamliwych zeznań.

21-letnia żona Enrikasa Doktorasa jest podejrzana o złożenie kłamliwych zeznań w sprawie toczącej się przeciwko jej mężowi. Enrikasa Doktorasa oskarża się o rozpowszechnianie i przemyt narkotyków oraz fałszywych

pieniędzy. Istnieje informacja, że gdy Enrikas znalazł się w areszcie śledczym, Indrė rozmawiała z nim przez telefon komórkowy. Zatrzymanym i przebywającym w areszcie zabrania się korzystania z telefonów komórkowych. Na przesłuchaniu Indrė stwierdziła, że takiej rozmowy nie było. Powodem wczorajszego nierozpoczęcia sądu Indrė Doktorienė była zmiana sędziego oraz nieprzybycie do sądu adwokata oskarżonej.

Kryminały

Dwie ofiary wypadku samochodowego

Dwoje młodych ludzi zginęło w wypadku samochodowym w rejonie koszedarskim. Jeszcze dwoje odniosło poważne obrażenia ciała. Do tragedii doszło w poniedziałek w nocy na drodze Koszedary-Kronis. Samochód „Audi 80”, prowadzony przez 19-letniego V. P., wjechał na przeciwległy pas, uderzył w drzewo i wpadł do rowu. W wypadku zginęli kierowca oraz 18-letni pasażer. Jeszcze dwóch pasażerów „Audi” w wieku 23 i 20 lat znalazło się w szpitalu.

Nożem w brzuch

Libacja dwóch mężczyzn we wsi Skaiciūnai w rejonie mariampolskim zakończyła się krwawym konfliktem. 64-letni gospodarz domu S. J. S. dźgnął nożem w brzuch 41-letniego V. J. Ranny mężczyzna znalazł się w szpitalu. Jego kumpel po przesłuchaniu na policji został zwolniony.

Krwawa bójka pod knajpą

Do ostrej bójki doszło przed jedną z restauracji w Szawlach. Do komisariatu policji zwrócił się 30-letni L. P., który oświadczył, że podczas bijatyki został raniony nożem w brzuch. Mężczyznę umieszczono w szpitalu.

Bez łupu

W poniedziałek w nocy we wsi Marcinkiszki w rejonie solecznickim dwoje zamaskowanych złodziei po wylamaniu drzwi wdarło się do domu 83-letniej J. S. Przestępcy pobili gospodynię i żądali od niej pieniędzy. Gdy po przeszukaniu domu pieniędzy nie znaleźli, napastnicy uciekli.

Rabunek w podwórku

W poniedziałek w Kłajpedzie na policję zwróciła się 25-letnia I. S. Kobieta oświadczyła, że w sobotę około godz. 7 w podwórzu domu przy ul. J. Janonio ona i jej koleżanka, 24-letnia I. M., zostały napadnięte. Dwoje mężczyzn, grożąc nożem, odebrali im telefony komórkowe, biżuterię i pieniądze. Straty materialne obu kobiet oszacowano na 2 810 Lt.

Zbezczęścili żydowski cmentarz

W Plungė nieznani wandalie zbezczęścili miejscowy cmentarz. Wywrócono 14 nagrobnych pomników. Akt wandalizmu na cmentarzu przy ul. Minijos zauważono w poniedziałek rano. Strat materialnych jeszcze nie ustalono. Policja poszukuje wandalii.

Stronę na podstawie ELTA i BNS przygotował Robert Mickiewicz

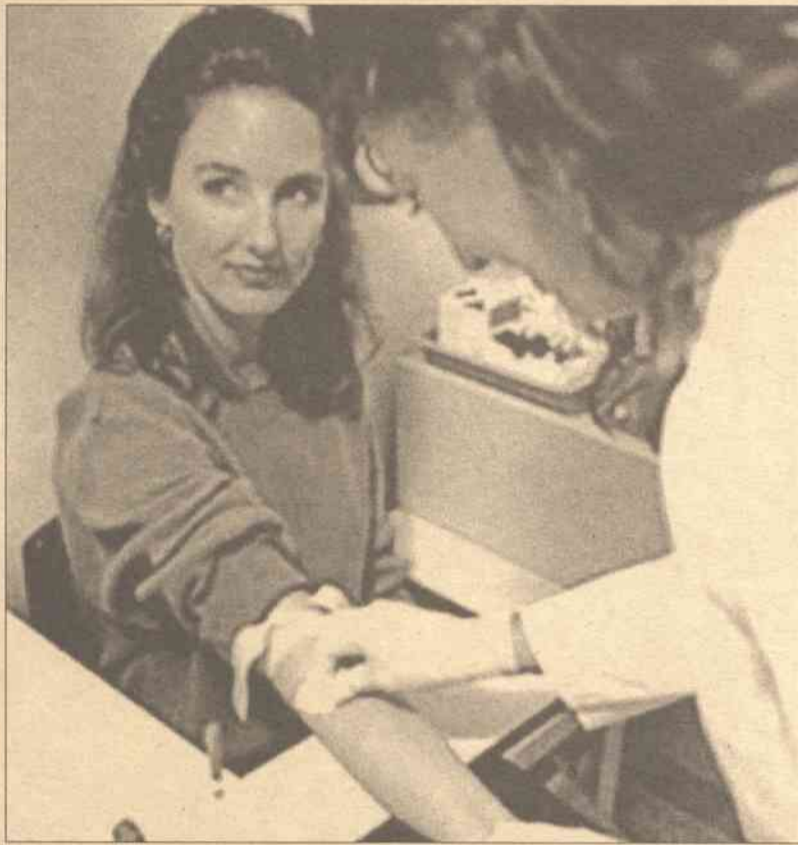
Zbliża się 1 grudnia – Światowy Dzień AIDS

HIV „wydostaje się” poza grupy ryzyka

Hasłem światowej kampanii AIDS 2003 r. oraz Dnia AIDS zarówno jak i w 2002 r. jest „Żyj i daj żyć”. A celem kampanii jest walka z piętnem i dyskryminacją — głównymi barierami w skutecznym zapobieganiu HIV/AIDS oraz nadzorcze. Światowy dzień AIDS jest obchodzony na całym świecie 1 grudnia. Omawia się postęp w walce z epidemią i wyznacza dalsze cele.

Podczas weekendu odbyła się konferencja prasowa, którą u progu międzynarodowego dnia AIDS zainicjowało przedstawicielstwo EuroCASU na Europę Wschodnią oraz ludzie — nosiciele HIV z Litwy, Ukrainy i Białorusi, zostały przedstawione najaktualniejsze problemy, z którymi się styka ta grupa społeczna. Jak stwierdzili uczestnicy konferencji, dyskryminacja oraz piętno ludzi, żyjących z HIV/AIDS występują w byłych republikach Związku Sowieckiego. Jak stwierdzili prelegenci, ten pogląd wpływa też na dostępność leczenia, które dziś jest osiągalne tylko dla ograniczonej liczby nosicieli HIV. Uczestnicy konferencji stwierdzili, że problemy napotymane przez nosicieli HIV są podobne w większości krajów regionu Europy Wschodniej. „Nierzadko niedostępność elemen-

tarnej pomocy lekarskiej wskazuje na to, że nosiciele HIV stanowią niepożądaną grupę społeczną, obok której niejedynemu lekarz czuje się „niebezpiecznie” — powiedział pan Igor, reprezentujący Litewską Pozytywną Grupę (LPG). Twierdzi on, że według danych Centrum AIDS, obecnie na Litwie diagnozę HIV stwierdzono u 834 osób. „Dotychczas nie przygotowano bazy ustawowej, umożliwiającej pełnowartościowe dotowane przez państwo leczenie dla nosicieli HIV, których leczenie jest obowiązkowe ze względu na stan ich zdrowia, a takich oczekujących na łaskę urzędników obecnie jest 80, a w najbliższym czasie może być 2-3 razy więcej. Pełnowartościowe antyretrowirusowe leczenie otrzymuje zaledwie 27 osób, które z nadzieją Nowego Roku nie są pewne, czy państwo będzie w stanie nadal troszczyć się o nich...” — powiedział pan Igor. Tymczasem pani Irina Skriabina, reprezentująca organizację pozarządową „Inicjatywy pomocy wzajemnej narkomanów” wyraża satysfakcję, że ich organizacja w tym roku wygrała wszystkie 9 spraw (dwie administracyjne i siedem karnych), w których uczestniczyła w charakterze społecznego obrońcy i reprezentowała interesy konsumen-

Hiv powoli zaczyna się przedostawać do grup społecznych, które nie należą do tzw. grup ryzyka, takich jak np. homoseksualiści czy narkomani. Fot. archiwum

tów narkotyków. Jak poinformowała pani Irina, uczestniczący w procesach sądowych pracownicy organizacji dokładnie analizują wszystkie związane ze sprawami dokumenty, zasięgają opinii prawników — wo-

lantariuszy. „Udowodniono, że narkoman, który trafi do więzienia nie zmienia trybu życia, wręcz odwrotnie — będąc w więzieniu nie tylko zwiększa dawkę narkotyków, ale też najczęściej zostaje nosicie-

lem HIV” — powiedziała przedstawicielka organizacji „Inicjatywa pomocy wzajemnej narkomanów”. Leczenie, zdaniem pani Iriny, jest jedynym sposobem zmniejszenia ryzyka dla otoczenia oraz powrotu do życia narkomanów oraz ludzi dotkniętych epidemią HIV, których większość stanowią ludzie młodzi i zdolni do pracy. Mówiąc o leczeniu, pani Irina zaznaczyła, że do zażywania narkotyków ludzie skłaniają różne okoliczności życiowe, a przede wszystkim mocne uzależnienie psychologiczne od narkotyków, należy więc szukać różnorodnych sposobów leczenia i programów. „Dla jednych skutecznym jest program metadonu, dla innych program 12 kroków, a jeszcze dla innych pomagają programy rehabilitacji itp.” — stwierdziła pani Irina.

Podkreślono, że wirus HIV powoli zaczyna się przedostawać do grup społecznych, które nie należą do tzw. grup ryzyka, takich jak np. homoseksualiści czy narkomani. „Ofiarą HIV może paść również osoba, która nie zażywa narkotyków i ma stałego partnera seksualnego, ale odwiedza dentystę, fryzjera, nieoczekiwanie trafia do szpitala lub innej placówki, gdzie należy dać krew” — podkreślili inicjatorzy konferencji.

Europejczycy robią się otyli

Inteligencja tonie w tłuszczu

Grubi mają ciężkie życie. Nie dość, że nie podobają się ani sobie, ani innym, a co ważniejsze — że częściej chorują, to jeszcze naukowcy ostatnio ogłosili, że otyli panowie są... głupszy od szczupłych.

Podczas przeprowadzonych w Anglii badań, mający problem z nadwagą mężczyźni (o indeksie masy ciała powyżej 30) udzielili ponad 20 proc. więcej złych odpowiedzi niż pozostali w teście na inteligencję. Okazuje się, że niezdrowa dieta powoduje (oprócz innych zdrowotnych problemów) znaczne zmniejszenie dopływu krwi do mózgu, a przez to jego niedotlenienie. Wcześniej przeprowadzone badania wskazały również, że mężczyźni o niższym

IQ mają skłonność do niezdrowego odżywiania się. Tymczasem wyniki tych badań nie dotyczą kobiet, ze względu na to, że u pań tłuszcz odkłada się inaczej.

Przedstawiciele Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) ostrzegali, że Europejczycy robią się otyli. Otyłych jest już ponad 30 proc. mieszkańców naszego kontynentu. Problem ten jest wyjątkowo poważny w Grecji, gdzie wielu ludzi rezygnuje z tradycyjnej diety śródziemnomorskiej na rzecz amerykańskich fast foodów. Nadwaga jest problemem wielu zachodnich krajów. W Wielkiej Brytanii jedna osoba na pięć jest otyła. Zdaniem ekspertów, w najbliższych 20 latach za dużo będzie ważyć 50 proc. Brytyjczyków.

Zwiększa się liczba chorych na nowotwór płuc

Zmora palaczy

Medycy podają, że na Litwie ciągle wzrasta liczba chorych na nowotwór płuc. Jednocześnie ostrzegają, że podstawowym czynnikiem wywołującym raka płuc jest palenie.

W 1997 r. na 100 tys. mężczyzn zanotowano 74 przypadki nowotworu płuc, tymczasem na wiosnę ubiegłego roku wskaźnik ten wzrósł do 84,9. Także wzrasta liczba zgonów związanych z tą chorobą. W 1997 r. na 100 tys. mieszkańców zanotowano 68,4 przypadków śmiertelnych, w 2002 r. natomiast — 108,7.

Również wzrasta zachorowalność kobiet na raka płuc. W 1997 r. na 100 tys. kobiet zanotowano średnio 10,9 przypadków nowotworu płuc, w roku

2002 — 14,3. W roku ubiegłym na raka płuc zmarło 1228 mężczyzn oraz 185 kobiet. Zdiagnozowano 1397 nowych przypadków nowotworu płuc wśród mężczyzn, 236 zaś wśród kobiet. Według danych rejestru nowotworów, najczęściej nowotwór płuc w przypadku mężczyzn diagnozuje się w trzecim stadium, kiedy leczenie jest mało skuteczne. Tymczasem w przypadku kobiet jeszcze później — w czwartym stadium. Najczęściej nowotwór płuc w naszym kraju diagnozuje się u mieszkańców starszym niż w wieku 50 lat. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia, po zdiagnozowaniu nowotworu płuc, zaledwie 15 proc. pacjentów przeżywa jeszcze 5 lat.

Autoszczepionka nie tylko przeciwko przeziębieniom

Postaw (na) bańki

Oficjalna medycyna na długi czas zapomniała o bańkach, choć nie kwestionuje ich skuteczności. Tymczasem często działają one lepiej od antybiotyków.

Pomagają przede wszystkim przy przeziębieniach, nieżytach dróg oddechowych, zapaleniu płuc i różnego rodzaju nerwobólach. Nie wyciągają „złej krwi”, jak to określano w ludowej medycynie. Działają raczej jak autoszczepionka. Krew „wysana” przez bańkę staje się dla organizmu ciałem obcym. Ustrój mobilizuje więc układ odpornościowy do walki z „intruzem”. Zwiększona liczba przeciwciał przy okazji skutecznie niszczy drobnoustroje chorobotwórcze, które wywołały infekcję.

Próżniowe czy ogniowe

Jeśli chcemy przystawiać je samodzielnie, najlepiej kupić w aptece bańki próżniowe. Takie, z których powietrze można wyssać za pomocą specjalnej strzykawki lub przytwierdzonej do bańki gumowej gruszki. Te ostatnie przystawia się szybko i łatwo.

Rak wybiera według wzrostu

Niemify spadek

Jak donoszą amerykańscy naukowcy, wysocy mężczyźni po pięćdziesiątce są bardziej narażeni na raka prostaty niż ich niżsi rówieśnicy.

Wśród 1634 badanych, u panów o wzroście powyżej 183 cm ryzyko wystąpienia tej choroby zwiększało się o 24-32 proc. Specjaliści

Tak zwane bańki ogniowe (w których powietrze jest rozrzedzane przez ogrzanie ich wnętrza płomieniem) powinna przystawiać osoba, która ma w tym wprawę. Łatwo bowiem o poparzenie.

Jak przystawiać

Bańki zwykle przystawia się na plecach, po obu stronach kręgosłupa — od barków do pasa (do granicy dolnych żeber). Zawsze omijamy kręgosłup, a u ludzi bardzo wychudzonych — również okolice łopatek.

Na klatce piersiowej przeprowadza się taki zabieg tylko w wyjątkowych wypadkach (na zlecenie lekarza!).

Na plecach osoby dorosłej jednorazowo przystawiamy ok. 20-30 baniek. Powinny być ustawione w równych rzędach, w odległości ok. 1 cm jedna po drugiej. Bańki muszą być czyste, suche i ogrzane do temperatury 35-40 st. C (np. w ciepłej wodzie).

Po przeprowadzeniu zabiegu chorego należy otulić ciepłym lekkim kocem. Mniej więcej po 20 minutach (u dzieci po 10) zdejmujemy bańki.

Nie wolno odrywać ich siłą. Należy ucisnąć palcem ciało przy krawędzi bańki i wypuścić pod nią powietrze. Następnie lekko wycieramy plecy chorego i zakładamy mu piżamę.

Po zabiegu przez 2-3 dni najlepiej pozostać w łóżku, a przynajmniej nie wychodzić z domu. Przekrwienie skóry na plecach może sprawić, że łatwo się przeziębimy.

A może chińskie

Są do nabycia również chińskie bańki akupunkturalne. Przystawia się je bardzo łatwo, ściskając bańkę i przykładając do wybranego miejsca na ciele. Są one pomocne m. in. w leczeniu grypy, przeziębienia, astmy, nadciśnienia tętniczego, schorzeń stawów i bólów mięśniowych. Pomagają też usunąć znużenie i senność podczas długotrwałego prowadzenia samochodu. Dołączona do baniek instrukcja podaje ponad 30 dolegliwości, przy których można je stawiać, a także miejsca, w których się przysysa (zwykle są to tzw. punkty akupunkturalne).

podkreślają, że współczynnik ten jest stosunkowo niewielki w porównaniu z predyspozycjami dziedzicznymi, które zwiększają ryzyko raka prostaty o 200-300 proc.

Wcześniejsze badania wykazały podobny związek między wzrostem kobiet a ryzykiem raka piersi — tym większym, im wzrost wyższy.

Wasza Pucutka

No proszę, jak to różnie bywa w tej przyrodzie: w październiku straszyla nas zima, a teraz, w końcu listopada, kiedy zdawałoby się, że już najwyższy czas na zimę, nie możemy jej się doczekać. Widzieliście już przyozdobione świątecznie witryny sklepów?! Aż się serce raduje i niezrozumiała błogość rozplywa się po ciele, kiedy się myśli o świętach Bożego Narodzenia, a ozdobiona choinka każdego czyni lepszym. Ale, jak na razie, cieszymy się piękną, ciepłą jesienią i wirujemy w tańcu razem ze spadającymi ostatnimi liśćmi...

P o c z t a P o c o p o t k a

Chciałabym podzielić się wrażeniami z ostatnich ferii

Moje ferie

Pięknego poranka wyjechaliśmy z klasą na wycieczkę na Białoruś. Przejeżdżaliśmy przez piękne okolice. Potem zwiedziliśmy nieduże miasteczko Bieriozowka. Tam byliśmy w hucie szkła oraz w muzeum wyrobów ze szkła. Wstąpiliśmy do sklepiku, gdzie kupiliśmy piękne upominki. Potem pojechaliśmy do Nowogródka. Widzieliśmy pomnik Adama Mickiewicza. Słuchaliśmy ciekawych opowiadań o poecie. Tutaj zrobiliśmy pamiątkowe zdjęcie. Tuż obok na pagórku znajdowały się ruiny zamku nowogródzkiego. Z pagórka mieliśmy piękny widok panoramy miasteczka. Wycieczka była udana i ciekawa. Wszystkim bardzo się podobała i na długo zostanie w pamięci.

Karolina Dowgiało, ucz. klasy 4b Szkoły Średniej im Wł. Syrokomli

Otrzymałam w ubiegłym tygodniu piękny list z Rzeszy od Erwina Stankiewicza, ucznia klasy 2a szkoły podstawowej. Erwin pięknie opisał swoją podróż z tatusem do Klajpedy, jak pierwszy raz zobaczył morze, był w delfinariu i zachwycał się śmiesznymi kotkami, które zanurzały ogonki w wodzie. Cieszę się ogromnie, że Erwinowi udało się tego lata po raz pierwszy zobaczyć morze i że ma piękne marzenie, by pojechać tam z całą klasą!

Szkoda, że czas ucieka i lato tak szybko mija i, niestety, już dobiegł końca także nasz konkurs „Moje wakacje 2003”, nagrody zostały już rozlosowane i oddane. Bardzo fajnie, że napisałeś do nas, ale następnym razem bądź trochę szybszy. Czytaj Pocopotka stale, a będziesz na czasie i następne nagrody na pewno trafią w Twoje ręce!

Czy wiecie, że...

REKLAMA jest wszechmocna

Człowiek ma zakodowaną, obok ciekawości, potrzebę posiadania.

Wiedzą o tym dobrze specjaliści od reklamy. Oni najlepiej wiedzą, że im bardziej zachwala swój towar, który chcą sprzedać, tym szybciej go kupimy. Reklamować można dosłownie wszystko. Wystarczy tylko pokazać na ekranie lub plakacie, że dana rzecz uczyni nas szczęśliwsi, lepszymi czy zdrowszymi. Wyobraźcie sobie wspaniale ubranego dżentelmena, który zjada wiązkę zielonej trawy i wmawia nam, że codziennie spożywając zieloną trawę będziemy czuli się o wiele zdrowsi i szczęśliwsi, gdyż trawa jest tym, czego nam najbardziej potrzeba i nie ma nic pod słońcem smaczniejszego od trawy. I jak myślicie, czy znajdą się wśród nas tacy, którzy uwierzą w ten nowy „cud natury”? Zapewniam Was, że tak i to wcale nie

jednostki, lecz dość pokaźne rzesze naszych bliskich, znajomych, sąsiadów itd. Do czego zmierzam? Ano właśnie do tego, żebyśmy się zastanawiali nad tym, co kupujemy, co na siebie zakładamy, co jemy. Nie każda rzecz, która na pierwszy rzut oka wydaje nam się niezbędna, jest w rzeczywistości nam potrzebna i nie znaczy, że w niej dobrze wyglądamy lub czujemy się. Zanim kupimy sobie podkoszulek z jakimś nieznanym nam napisem, dowiedzmy się najpierw, co on oznacza, gdyż możemy zwyczajnie się ośmieszyć.

SŁODKICH SNÓW!

No tak, ci, którzy zasypiają na brzuchu, na krawędzi łóżka lub zwinięci w kłębek, już wiedzą z poprzednich stron POCOPOTKA, jacy są i z kim mają się bawić na Sylwestra, żeby było wesoło i zabawa się udala. Teraz kolej na tych, którzy śpią w pozycji: „Ta poduszka jest moja!” – jesteście silni i zdecydowani, ale też łatwo się zniechęacie i rezygnujecie. Zawsze szukacie najlepszego wyjścia z sytuacji. Przed snem dobrze by Wam zrobiło posłuchanie spokojnej muzyki, a przysnąć się Wam łąka albo szumiące morze.

„Poddaję się!” – jesteście twórcy, łatwo nawiązujecie kontakty, lubicie mieć wszystko pod swoją kontrolą. Do snu najlepiej założyć jedwabną lub bawełnianą piżamę, a będziecie mieli bajkowe sny. Wasz przyjaciel na zabawę noworoczną – to chłopak lub dziewczyna o nietuzinkowych zainteresowaniach: ufo, kosmos i pomysły nie z tej ziemi!

UWAGA!
UWAGA! UWAGA!

WIELKI KONKURS ŚWIĄTECZNY

ATRASKIME TALENTUS...

Pocopotek wraz z „Kurierem Wileńskim” oraz spółka „Zaisły karalysté” ogłasza świąteczny konkurs na „RODZINNY LIST DO MIKOŁAJA”! Kochani, na Was już czekają wartościowe nagrody jak też kupony na zakup zabawek w firmowym sklepie „Zaisły karalysté”! Skoro są to święta wyjątkowo rodzinne, chodzi nam o to, aby udział w tym konkursie wzięła cała Wasza rodzina! Jak ma wyglądać konkursowy list? O to właśnie chodzi! To jest Wasza fantazja, pomysł i rodzinna niespodzianka.

Mikołaj oczywiście będzie oceniał oryginalność nie tylko samej treści listu, ale też jego wykonania. Na pewno w nim znajdą się życzenia co do prezentów, ale zastanówcie się dobrze, jakie to mają być prezenty. A może coś przekażecie Mikołajowi? Decyzja należy do Was. Pamiętajcie tylko, że Mikołaj jest wyjątkową osobą, a więc proszę odnieść się do tego zadania z całą powagą. Rzecz jasna, że żaden konkurs nie może odbyć się bez nagród, a już tym bardziej Mikołajowi! Otóż wśród nadesłanych najbardziej ciekawych i oryginalnych rodzinnych (to podkreślamy) listów do Mikołaja, 20 grudnia br. wytypujemy kandydatów do atrakcyjnych nagród. Czekamy na listy na adres redakcji „Kuriera Wileńskiego” z dopiskiem: „POCOPOTEK. Na konkurs”. Powodzenia!

Te dwa rysunki wydają się identyczne. W rzeczywistości różnią się 8 szczegółami. Przyjrzyj się uważnie i znajdź je.

Po Wileńszczyźnie bliższej i dalszej

Antuzów – gniazdo Platerów

Słownik Geograficzny (1880): Miasteczko nad jeziorem Antezalwa, o 24 wiorsty od Nowoaleksandrowska. Parafialny kościół katolicki pod wezwaniem Opatrzności Boskiej, z drzewa w 1794 r. wzniesiony przez hrabiego Platera. Ksiądz Wielżewski zbudował tu w 1849 r. drewnianą kaplicę Matki Boskiej.

(Dokończenie ze str. 1)

W kancelarii pałacu antuzowskiego spisała deklarację przystąpienia do powstania — na użytek władz rosyjskich, oczyszczając w piśmie rodzinę i krewnych z ewentualnego posiadzenia o współudział. I poszła z Antuzowa — do kościoła w Dusiatkach, gdzie po nabożeństwie zebrała ponad 300-osobowy oddział. Poszła na wojnę i na śmierć. I weszła — do legendy i do historii.

Z plemienia Selów

Stanisława Kirailyte wykładała w antuzowskiej szkole litewski. Z powodów zdrowotnych wcześniej odeszła na emeryturę. I wtedy się zajęła historią stron rodzinnych, założyła w Antuzowie muzeum. Ni to społeczne, ni to prywatne — w każdym razie bez pracowników i etatów, bez oficjalnej rejestracji i gaży. Wszystko tu się trzyma na niej: zbiera materiały, jeździ po Litwie, prowadzi rozległą korespondencję. Cały budżet muzeum to jej emerytura. Na początku 55 rubli, później 300 litów miesięcznie. Teraz 317. „To spory dodatek, 15 kopert ze znaczkami kupić mogę. Na dwa tygodnie wystarczy”.

Najobficie udokumentowany w muzeum jest dział „Gałąź antuzowska Broel-Platerów”: drzewo genealogiczne rodu, osiągnięcia,

życiorysy i portrety jego członków. Emilia na pierwszym miejscu, ale i o innych, wcześniejszych i późniejszych Platerach, mnóstwo informacji. Również ustnej, przekazywanej barwnie, ze szczegółami. Całą historię, tragiczną przeważnie, tutejszej gałęzi rodu zna Stanisława doskonale.

Jadą do Antuzowa wycieczki. Ze Żmudzi i Dzukii, z Wilna i Kowna, z Kłajpedzkiego Kraju. Tylko z Polski jeszcze żadnej nie było. Polaków z Wileńszczyzny — jedna, z Andrzejem Pileckim, niedawno, tej jesieni.

Bardziej niż skromnej emerytury wystarcza Stanisławie nie tylko na muzeum — tego lata wydała kolejną, dziesiątą już, swoją książkę. O Selii, dziewczynie z żyjącego ongiś na tych terenach pogańskiego plemienia Selów, która zginęła w obronie rodzinnego domu. O rodaczce, bo i Stanisława Kirailyte do potomków tego plemienia i po mieczu, i po kądzieli siebie zalicza.

W języku Selów dzisiejsze Zarasai brzmiało Ezarasai, od licznych tu jezior. Polskie Jezioro byłyby więc bliższe oryginału.

Kodeks hrabiowski

Przyrodni brat Emilii, Michał Tomasz, za udział w Powstaniu Styczniowym poszedł na zesłanie i tam zmarł, przeżywszy samotnie na Syberii ponad 20 lat. Pewne tradycje w Rosji były kontynuowane bez względu na ustrój: w 1941 r. wywieziony został z całą rodziną na Sybir jego syn, Michał Justyn. Po roku starzec zmarł w Krasnojarsku. Z trójki jego dzieci Janowi udało się uciec z kopalni w Kuzbasie: kilka tygodni jechał w towarowym wagonie, zarzeczony w węglu. Zmarł w 1960 r. w Polsce. Miał rodzinę i dzieci, dla bezpieczeństwa przyjął jednak na tajnym ślubie nazwisko żony. Dzieci formalnie są spadkobiercami rodu, hrabia Dominik uważał jednak, że zaparcie się nazwiska, niezależnie od okoliczności, pozabawiło brata formalnego prawa do tytułu. Pewnych rzeczy kodeks honorowy arystokracji nie zezwala.

Z trójki rodzeństwa żyje w Kazachstanie Stefania, siostra Domi-

Stanisława Kirailyte – w jednej osobie założycielka, kustosz i sponsor muzeum w pałacu antuzowskim, prezentuje drzewo genealogiczne Platerów

nika. Ma syna Michała i wnuka Władysława. W opinii Dominika, Michał, mimo że nie jest potomkiem w prostej linii męskiej, może być uznany za prawowitego spadkobiercę tytułu. Będzie tylko w zapisie genealogicznym wskazany nie jako syn hrabianki, lecz wnuk hrabiego.

Tytuł obowiązuje

Hrabia Dominik, choć w dzieciństwie słaby i chorowity, odebrał u ojca twarde wychowanie. Brał bity za najdrobniejsze przewinienia: za brzydkie słowo, za splunięcie przy ludziach, za to, że nie przywitał się z żebrakiem, że coś obiecał i zapomniał. „To, co może sobie pozwolić ktoś z spólstwa, dla ciebie jest zakazane” — wbił ojciec synowi do głowy.

Zrezygnować z własnego szczęścia w imię innego człowieka — stało się dla Dominika zasadą całego życia. Miał 18 lat, kiedy w 1943 r., wskutek ciężkich warunków życia na zesłaniu, oślepiła mu matka. Nie opuścił jej, opiekował się aż do śmierci. Nie założył też własnej rodziny — nie mógł nawet części tego brzemie-

nia przełożyć na barki obcej osoby. Kiedy matka zmarła, miał już 45 lat.

50 lat odpracował w Kazachstanie jako kierowca. Wrócił do niepodległej Litwy, by się upomnieć o swoją własność. Zachował z dala od stron rodzinnych piękną polszczyznę i takąż, archaiczną nieco, mowę litewską. Nie na wiele mu się przydała przy odzyskiwaniu rodowego majątku. Bez domu, kilka lat mieszkał w wagoniku, podobnym do tych, jakie do dziś stoją na placach budów. Po wielu staraniach otrzymał zaledwie część posiadłości — jezioro z wyspami i nieco ziemi. Siostra ani siostrzeniec, przestraszona litewską biurokracją i nowymi obyczajami w kraju, o którego wolność Platerowie walczyli, wracać do stron rodzinnych na razie nie śpieszą. Kto wie, co się z odzyskaną własnością, pozostawioną bez opieki, dalej będzie działo.

Dominik był ostatnim hrabią, rezydującym stale na Litwie.

Pamięć

Z imienia Emilii robili użytek komuniści: jest z ich czasów ulica w Warszawie, w Ludowym Wojsku Polskim czasu wojny była patronką jednostki zbrojnych w pepesze fizylierów. W niepodległej Litwie kilku zapaleńców Litwinów wystawiło jej pomnik w Kopciowie, w rejonie łódzkiej, gdzie zakończyła swój krótki żywot. W Wilnie jej imieniem nazwano litewską szkołę. Czy u nas zostanie tylko w czytaniach i tylko na Mickiewicz pamięć o niej się skończy?

Andrzej Pilecki, muzyk, przyjaciel i opiekun hrabiego Dominika w ostatnich latach jego życia, jest przekonany, że ulica Emilii Plater musiałaby być nie tylko w Wilnie. Na szlaku jej walk powstańczych było wiele polskich miejscowości. W samej zaś rodzinie Platerów było co najmniej kilka wybitnych osób zasługujących na to, by ich imię zostało godnie uwiecznione.

Jan Sienkiewicz
Fot. autor

Wyidealizowany wizerunek bohaterki narodowej: taką ją znamy...

...tak widziała siebie sama Emilia – autoportret...

...a taką ją utrwalił obiektyw fotografa

Konkurs „Kuriera Wileńskiego” i Konsula Generalnego RP w Wilnie „Polak Roku 2003”

Nazwisko wybranego kandydata (-tki) z finałowej dziesiątki, do której weszli: Franciszka Abramowicz, Irena Duchowska, Stefan Dudojć, Antoni Jankowski, Czesław Mickiewicz, Jan Gabriel Minczewicz, Michał Mackiewicz, Zofia Matarewicz, ks. Dariusz Stańczyk, Stanisław Tarasiewicz, należy zgłosić na kuponie, który zamieszczamy obok.

Uwaga! Na jednym kuponie (nie kserować) można wpisać nazwisko tylko jednego kandydata. Zgłoszenia prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji z dopiskiem „Polak Roku”. Na kuponie prosimy wpisać swoje imię, nazwisko i adres, ponieważ każdy ku-

Nazwisko zgłaszającego kandydata

.....
.....

Imię, nazwisko, adres i telefon osoby zgłaszającej

.....
.....
.....

pon będzie uczestniczył w loterii.
Informacja pod nr tel. 260 84 44

Tolerancja rzecz piękna

Trzecia płeć

„Nie stosujemy żadnej dyskryminacji. MKOl będzie szanować prawa człowieka” — z dumą donosi Patrick Schamasch, dyrektor medyczny Komitetu. Nic, tylko bić brawo, bo kto by popierał dyskryminację?

Gdy oklaski już ucichną, warto się zastanowić, jaka dyskryminacja jeszcze grozi ruchowi olimpijskiemu. Kobiety na igrzyskach są? Są. Biali i czarni są? Do wyboru, do koloru. Jakies prześladowania religijne? Skądże, pełny ekumenizm. No to o co chodzi? Ano sportowiec będzie mógł sobie wybrać nie tylko konkurencję, w której wystartuje, ale i płeć...

Tolerancja rzecz piękna. Nikt jednak nie żąda, aby niewidomy mógł zostać kontrolerem ruchu lotniczego, głuchy — dyrygentem orkiestry symfonicznej, zaś niemy — dziennikarzem radiowym. Władze MKOl uznały jednak, że nie ma już

takich problemów jak doping, więc znalazły sobie temat...

Wystarczy zatem wizyta u lekarza (chyba nie jedna, bo jakieś utrudnienia urzędnicy zapewne wprowadzą), potem wjazd na stół operacyjny, szybka rehabilitacja, powrót do treningu i skok na podium? Na szczęście to nie matematyka i dwa plus dwa nie zawsze musi być cztery. Facet biegający setkę w 10,4 po zmianie płci raczej nie będzie rekordzistką świata.

Czego jednak nie robi się dla pieniędzy i sławy? Jeśli pomysły MKOl staną się faktem, to tylko kwestią czasu będzie dzień, kiedy średnio utalentowany sportowiec uzna, że chęć zdobycia medalu jest silniejsza od potrzeby zostania ojcem i dziadkiem.

Trochę za bardzo pospieszylimy się z rozbieraniem Muru Berlińskiego. Przecież w NRD wszystko funkcjonowało tak pięknie i spraw-

nie. Medale i rekordy bito tam jak marki w mennicy. Nic co nieludzkie nie było obce kontynuatorom praktyk doktora Mengele. Chyba wystarczy przypomnieć „doping ciężowy”. Zaszłam, ale zaraz wracam — sportsmenki zachodziły w ciążę w takim czasie, aby zawody wypadły dokładnie wtedy, gdy organizm matki był najsilniejszy. Matki niedoszłej, bo po zawodach przychodziła pora na aborcję. Specjaliści od planowania rodziny zajmowali się planowaniem kariery.

„Chcieliśmy dobrze, wyszło jak zawsze” — powiedział kiedyś radziecki polityk. Dziś mogą to powtarzać liberałowie, których dobrymi chęciami piekło wybrukowane. Czy doczekamy dnia, kiedy na pierwszych stronach gazety będą krzyczały o człowieku, który został mistrzem olimpijskim raz jako mężczyzna, raz jako kobieta?

Artur St. Rolak

Mistrzowie świata w rugby wrócili do Anglii

Triumfalne powitanie

Reprezentację Anglii w rugby, która zdobyła Puchar Świata, pokonując w sobotę w Sydney Australię 20:17 po dogrywce, triumfalnie powitano wczoraj w Londynie. Na angielską ekipę i główne trofeum — William Webb Ellis Cup na londyńskim lotnisku Heathrow czekały tysiące kibiców, którzy entuzjastycznie witali mistrzów świata.

Po trwającym 22 godziny locie z Australii cała ekipa pojechała do ośrodka treningowego w Bagshot, gdzie trener Clive Woodward, kapitan drużyny Martin Johnson i zdobywca decydujących o triumfie Anglików punktów Jonny Wilkinson odpowiadali na pytania dziennikarzy.

„Mówiono mi, że wiele osób będzie na nas czekać na lotnisku — powiedział Woodward — ale kiedy

zobaczyliśmy to szaleństwo i radość na twarzach kibiców, dotarło do nas co osiągnęliśmy. Nasi kibice są po prostu fantastyczni”. „Mam nadzieję, że to zwycięstwo jest zapowiedzią prawdziwej „złotej ery” angielskiego rugby” — dodał słynny trener.

Zdaniem tego byłego zawodnika, dziś trenera, mającego na koncie między innymi zwycięstwo w Pucharze Sześciu Narodów, reprezentacja Anglii osiąga wspaniałe rezultaty już od czterech sezonów. „W ostatnich latach przegraliśmy zaledwie kilka spośród 47 meczów” — przypomniał.

Anglia jest pierwszą drużyną narodową w hemisferze północnej, która sięgnęła po tytuł mistrza świata w rugby, dzięki celnemu kopnięciu z gry (drop) Jonny'ego Wilkinsona na 20 sekund przed końcowym gwizdkiem sędziego.

Kapitan reprezentacji Martin Johnson, wspominając finałowe zwycięstwo powiedział: „To było wręcz nierealne. Po zdobyciu tytułu do żadnego z nas po prostu nie docierało, co się stało”. Zwycięska ekipa pokaże się londyńczykom podczas uroczystej parady ulicami centrum stolicy, której terminu jeszcze nie ustalono.

Zaplanowano także spotkanie z królową Elżbietą II w pałacu Buckingham oraz z premierem Tony Blairem w jego siedzibie przy Downing Street. Zdobycie Pucharu Świata w rugby jest największym sukcesem sportowym angielskiej drużyny od czasu, gdy piłkarze sięgnęli po tytuł mistrzów świata w turnieju rozgrywanym w Anglii, w 1966 roku. Do soboty był to jedyny tytuł mistrzowski w sportach zespołowych zdobyty przez reprezentację Anglii.

Przeskoczył skocznię

Adam potrafi

Podczas wczorajszego treningu na skoczni w Kuusamo (K-120), gdzie w piątek zainaugurowane zostaną Pucharu Świata w skokach narciarskich, znakomicie zaprezentował się Adam Małysz.

Polak, przy sprzyjającym wietrze — 4 m/sek. pod narty, wylądował na 152. metrze, podczas gdy rekord obiektu należy do Fina Veli-Matti Lindstroema i wynosi 148 metrów. Był to dopiero drugi trening polskiej kadry na tym obiekcie. W treningu oprócz Polaków wzięli udział także: Austriacy, Japończycy, Rosjanie, Amerykanie i Słowacy.

Z austriackiego obozu dochodzą informacje o słabszej niż oczekiwano formie Floriana Liegla.

Tłumaczy się to służbą wojskową, którą odbywał wiosną i latem, co uniemożliwiło mu udział w przygotowaniach kondycyjnych reprezentacji.

Puchar Świata siatkarzy

Dwa zespoły bez porażki

Brazylia pokonała Egipt 3:0 (25:20, 25:20, 25:13), a Serbia i Czarnogóra wygrała z Tunezją 3:0 (25:16, 25:14, 25:21) w meczach ósmej kolejki rozgrywanego w Japonii Pucharu Świata siatkarzy.

Mistrzowie świata Brazylijczycy

i mistrzowie olimpijscy Serbowie nie przegrali żadnego spotkania w turnieju. Do bezpośredniej konfrontacji między nimi dojdzie 28 listopada w Tokio. Trzy najlepsze zespoły awansują do przyszłorocznego turnieju olimpijskiego w Atenach.

Halowe mistrzostwa Litwy w piłce nożnej

FK Bekentas goni lidera

W tabeli rozgrywek halowych mistrzostw Litwy w piłce nożnej prym wiedzie kowieński Inkaras z dorobkiem ośmiu zwycięstw.

Podczas weekendu Inkaras pokonał olicki Alytis 5:2. Mistrz Litwy o dwa punkty wyprzedza w tabeli rozgrywek wileński FK Bekentas, który ma na koncie jedną porażkę.

FK Bekentas w ostatnim meczu zremisował na wyjeździe z Aukštaitija Poniewież 3:3. Na trzecim miejscu w tabeli z dorobkiem 19 pkt uplasował się zespół Nautara Kowno. W sobotę w sali Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego lider rozgrywek zmierzy się z wiceliderem Bekentasem. Stawką meczu jest pierwsze miejsce w tabeli.

	m	z	p	r	pkt
1. Inkaras Kowno	8	8	0	0	24
2. FK Bekentas Wilno	9	7	1	1	22
3. Nautara Kowno	8	6	1	1	19
4. Alnida Szawle	9	6	0	3	18
5. Alytis Olita	9	4	2	3	14
6. Nafta Możejki	8	4	0	4	12
7. Reprabalta Kowno	9	4	0	5	12
8. Argus Klajpeda	9	3	0	6	9
9. Aukštaitija Poniewież	8	2	2	4	8
10. SFK Kėdainiai Kiejdany	8	2	0	6	6
11. FK Telsiai Telsze	8	1	0	7	3
12. FK Akmenė Nowe Okmiany	9	1	0	7	3

Jeden z najlepszych koszykarzy w historii NBA Alonzo Mourning (pierwszy od lewej) potrzebuje transplantacji nerki i prawdopodobnie nie wystąpi już na parkietach ligi. „To prawdziwy mistrz i wspaniały sportowiec — powiedział Ron Thorn, menedżer New Jersey Nets, klubu Alonzo Mourninga — jednak jego zdrowie nie pozwala teraz myśleć o kontynuowaniu kariery. Z ogromnym smutkiem musimy o tym poinformować”. 33-letni Mourning latem tego roku przeszedł z Miami Heat do New Jersey Nets. Czteroletni kontrakt opiewał na sumę 22 milionów dolarów. W tym sezonie zagrał we wszystkich 12 spotkaniach Nets, mając średnią 8 punktów na mecz. W karierze siedmiokrotnie występował w meczu gwiazd Fot. EPA-ELTA

Na podstawie doniesień PAP i BNS
stronę przygotował Walenty Dunowski

Komandos renajm:

SKODA AUTO, ASTRAM, AOVILLE, ETN, NAM VILA, KART, TYLIAUS GRAFIKA, CASTRADE, KURIER WILEŃSKI

www.fc-bekentas.lt

W sobotę, 29 listopada o godz. 13.00 w sali sportowej Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego w ramach halowych mistrzostw Litwy w piłce nożnej zmierzą się ze sobą dwa prowadzące w tabeli rozgrywek zespoły — FK Bekentas Wilno i Inkaras Kowno. Czy wileński zespół zdoła przeciwstawić się mistrzowi kraju, który ma na swym koncie już osiem zwycięstw i ani jednej porażki? Dowiedz się o tym, przychodząc na spotkanie tytanów, którego stawką jest prowadzenie w tabeli rozgrywek. Wszystkich kibiców serdecznie zapraszamy na mecz! Wstęp wolny.

ŚRODA 26. XI

LTV

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „Jack, Grubas i pies”
8.50 Filmy anim.
10.20 Filmy dok.
11.15 Dla wsi
11.40 36,6
12.10 Niezłotliwie
12.50 Wieczorny autograf
13.50 Podróże
14.20 Dramat hist. „Czerwoni”
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 Znamiona czasu
18.30 Koszykówka
20.25, 21.59 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Klub prasowy
22.00 Koszykówka kobiet. „Lietuvos Telekomas”
Wilno - „Ros Casares
Walencja” Hiszpania
Podczas przerwy
-Wiadomości

2

15.40 Dokumentalistyka autorska
17.25 Rosyjska ulica
17.40 Droga
17.55 Pytanko
18.10 Magazyn wojskowy
18.35 Szukam pracy
19.30 Wiadomości
20.00 Niezłotliwie
20.45 Nowości domu kultury
21.00 Dokumentalistyka światowa
22.00 Panorama
22.30 Styl

LNE

6.25 Rowerowy show
6.50 Film anim.
7.15 S. „Wojna róż”
8.10 Od... do
9.05 S. „Zemsta”
10.05 S. „Nowa miłość”
11.00 Nurty
12.00 Komedia „Splywamy”
13.30 S. „Łowczyńni relikwii”
14.25 Filmy anim.
16.40 S. „Nowa miłość”
17.40 S. „Zemsta”
18.45 Wiadomości
19.10 Wybacz
20.10 Rowerowy show
20.40 Narodowa liga muzyki
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Sześć stóp pod ziemią”
23.55 Samochody i ludzie
0.25 Ekstremalny sport
0.55 ABC zdrowia

4

6.30 Dziennik mamy
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
9.00 S. „Włoskie namiętności III”
10.05 Śmietanka
11.00 Telegra
„Podstępny dzień”
11.30 Komedia „Twarde jajo”
13.20 S. „Adam i Ewa”
14.15 Melodramat „Staw lilii wodnych”
16.00 Reality show „ReAktor”
16.45 S. „Niebezpieczne więzi”
17.45 S. „Włoskie namiętności III”

19.00 Reality show „ReAktor”
19.30 Kamera VRS
20.00 Dziś
20.20 Pora zmiernychu - program krym.
21.20 Komedia „Plan biznesu według pani Grace”
23.15 Reality show „ReAktor”
23.45 Buduje dom
0.15 Rozrywki SMS
1.45-6.25 DW

3

6.55 „J.E.S.I” (młodość, energia, zdrowie)
7.20 Filmy anim.
7.45 Reality show „Pomoc TV”
8.15 Nomeda
9.15 S. „Drogi miłości”
10.15 S. „Jesteś moim losem”
11.10 TV „Lietuvos rytas”
12.10 Thriller „Oblężenie”
14.15 Program dla dzieci
15.15 „J.E.S.I” (młodość, energia, zdrowie)
15.40 S. „Salomea”
16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomeda
18.45 Wiadomości
19.10 Film dok.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 1 contra 1 - program publ.
21.40 S. „Gliny”
22.40 Wiadomości
23.00 Mecz Ligi Mistrzów UEFA
0.50 S. „Żonaty i dzieciaty”
1.20 Telesklep

W

8.00 Z Wilna
8.20 Śtolica
8.40 Prawo i człowiek
9.15 S. „Syrenka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 Wielkie gospodarstwo
11.00 S. „Linie losu”
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.25 S. „Kryptonim”
14.15 Krótkie śpiewie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab. „Morderstwo w Sanchain-Menore”
17.25 Bogactwo republiki
17.40 S. „FM i młodzi ludzie”
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Magazyn „Budownictwo”
19.50 Lekarz domowy
20.30 S. „Syrenka”
21.15 S. „Linie losu”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab. „Najemny gladiator”
23.40 Film dok.
23.50 Teatr jednego aktora

W

8.30 Bądźmy zdrowi
9.00 Program Uniwersytetu Szawelskiego
9.30 Twój wychowanek
17.05 Film fab. „Raj”
18.55 Proponujemy!
19.00 Dla dzieci
19.30 Świat książek
20.00 Proponujemy!
20.05 Film fab. „Myśliwi”
22.00 Wieczór z Ireną

TANGO TV

9.30 Telesklep
9.45 S. „Garfield i przyjaciele”
10.10 S. „Melrose Place”
11.40 Tangorama
13.00 Humor ekstremalny
13.10 Komedia „Pulapka na turystów”
15.00 Gra „Hazard SMS”
17.00 S. „Garfield i przyjaciele”
17.30 S. „Melrose Place”
19.00 Ekstremalny sport
19.30 Tangorama
20.55 Ekstremalny humor
21.10 S. „Trzecia planeta od Słońca”
21.35 Mecz ligi mistrzów UEFA
23.35 Znajomość SMS
0.35 Telesklep

TVPOLONIA

7.00 Wiadomości
7.03 Od A do Z: Zbigniew Wodecki - program
7.15 Kawa czy herbata
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Woronicza 17
9.25 „Klan” - telenowela
9.45 Eurotel - magazyn
9.55 S. anim. „Kolorowy świat Pacyka”
10.05 Budzik - program dla dzieci
10.30 S. anim. „Trzy misie”
11.00 Panorama
11.05 Plus minus - magazyn ekonomiczny
11.30 Jesień w Mogilanach - reportaż
12.00 Panorama
12.05 Forum - program publ.
12.50 „Epizod” - film anim.
13.00 Wiadomości
13.10 Wieści polonijne
13.25 Hit kultury - magazyn
13.50 Bocznymi drogami: Chelmno
14.15 „Moje miasto” - film obycz.
15.15 Chłopaki z Sosnowca, cz. 1 - koncert
16.00 Wiadomości
16.10 Na zdrowie Jagielski - talk show
16.45 „Antonio Vivaldi; Cztery pory roku: Jesień” - film anim.
16.50 „Claude Debussy: „Światło księżycy” - film anim.
17.00 „Klan” - telenowela
17.25 Rewizja nadzwyczajna
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Gość Jedyński
18.35 Budzik - program dla dzieci
19.00 S. anim. „Trzy misie”
19.25 Bocznymi drogami: Chelmno
19.45 Telewizyjne Wiadomości Literackie - magazyn kulturalny
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.06 Pogoda
21.10 „Klan” - telenowela
21.35 Rozmowy przy stole
22.10 „Moje miasto” - film obycz.
23.15 Chłopaki z Sosnowca, cz. 1 - koncert
24.00 Panorama
0.15 Sport-telegram
0.19 Pogoda
0.20 Jtrak 2003

Akcja „Podaruj Życzenie”

Chcesz zrobić miłą niespodziankę świąteczną rodzinie, bliskim i znajomym? Sprezentuj Im Świąteczny „Kurier” (24 grudnia), w którym znajdą Oni życzenie dla Niech od Ciebie!

Komu

Tekst

Od kogo

Życzenia wpisane do tego kuponu możesz przysłać lub dostarczyć do redakcji do 19 grudnia włącznie.

Adres redakcji: Birbinių g. 4a, 2030 Vilnius

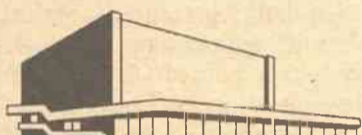

„Andrzejki się zbliżają, do hucznej zabawy i wróżb szykować się wołają!”

Tradycyjna zabawa odbędzie się na andrzejki — 29 listopada o godz. 18.00 w Domu Kultury Polskiej.

W programie: piękne widowisko w wykonaniu Teatru Ognia, a także — tradycyjne wróżby, zabawy oraz wiele dobrej muzyki w wykonaniu na żywo!

Wstęp od lat 16,
Andrzejom — wolny,
wszystkim — 5 Lt.

LIETUVA

ul. Pylimo 17

Repertuar
na 26 listopada

WIELKA SALA

„Matrica: rewolucje”
— godz. 12.00, 16.30,
21.00; USA, film o efektach
specjalnych

„Ten prawdziwy jedy-
ny” — godz. 14.30, 19.00

SALA 88

„Maria Callas” — godz.
15.00, 21.00; Francja, Rumu-
nia, W. Brytania, dramat

„Brdne piękne rze-
czy” — 22, 23, 25-27. XI
— godz. 13.00, 17.00, 19.00;
24. XI — godz. 13.00, 17.00

Centrum Szkoleniowe „ŻINIJA”

ul. Vilniaus 22, II p. Gab. 6, tel. 262 80 21

ZAPRASZA:

• Maturzystów — do przygotowania się do państwowych egzaminów dojrzałości.

• Dorosłych i młodzież
— na naukę różnych języków obcych;
— doskonalenie urzędowego
języka litewskiego, przygotowanie
się do egzaminów wszystkich
kategorii kwalifikacyjnych. (Zam. 499)

Przez cały grudzień —
bożonarodzeniowa zniżka!

Gwiazdy mówią, że dziś...

BARAN. Dzisiaj możesz już liczyć na bardziej sprzyjającą aurę. Postaraj się tylko jak najlepiej ją wykorzystać. Nic nie wskazuje na to, żeby miała trwać zbyt długo. Obecna koniunkcja Merkurego do Plutona ma doskonały wpływ na wszelkie podejmowane decyzje i zadania wymagające koncentracji.

BYK. Prowadzone przez Ciebie interesy i związane z nimi sprawy finansowe mają dziś duże szanse powodzenia. Musisz się tylko odpowiednio za nie zabrać. W uzyskaniu pomyslnych wyników ważna będzie dobra współpraca.

BLIŹNIĘTA. Dzisiaj masz w miarę korzystną aurę. Jednak tak w pracy jak i w domu najważniejszy jest spokój. Nie daj się ponieść żadnym niepotrzebnym emocjom. Skoncentruj uwagę na sprawach, które masz do rozwiązania.

RAK. Dzisiaj możesz liczyć na więcej pomyslnych zdarzeń. Zrób sobie dobry plan działania i jak najlepiej wykorzystaj sprzyjające Ci wpływy astralne. Uda Ci się pokonać większość przeszkód. W miłości spodziewaj się zmian na lepsze.

LEW. Dzisiaj odczujesz wzrost energii. Znaczenie też poprawi się Twoje samopoczucie. W pracy żadne zadanie nie będzie dla Ciebie zbyt trudne. Będziesz otwarty na ciekawe propozycje i chętny do rozwijania swoich zainteresowań.

PANNA. Dzisiaj możesz liczyć na bardziej sprzyjającą aurę. Powodzenie wielu spraw zależało jednak będzie od tego, czy i jak uda Ci się zapanować nad swoimi emocjami. Zadania wymagające koncentracji nie sprawią większych kłopotów.

WAGA. Dzisiaj możesz liczyć na wiele szczęśliwych zbiegów okoliczności. Uważaj tylko, aby ich nie przegapić. W pracy większość zaległych zadań wyprowadzisz na prostą. Jest też nadzieja, że powiodą się jakieś ważne dla Ciebie sprawy za granicą.

SKORPION. Dzisiaj odczujesz wyraźną poprawę samopoczucia. W pracy żadne obowiązki nie sprawią Ci kłopotów. Kłopoty też zakończą się negocjacje w sprawie podwyżki. Twoje wysiłki na rzecz firmy zostaną odpowiednio docenione.

STRZELEC. Dzisiaj nic nie stanie na przeszkodzie w realizacji Twoich zamierzeń i planów. Gwiazdy Ci sprzyjają i wyzwolą w Tobie wiele korzystnej energii. Obdarzą też zdolnością przewidywania, co pomoże Ci rozwiązać każdy problem.

KOZIOROZEC. Dzisiaj wszystkie Twoje działania powinny być wolne od ryzyka. Zanim więc podejmiesz jakąś decyzję lub zrobisz następny krok, dobrze wszystko przemyśl. Przyjrzyj się też sprawom, które do tej pory uważałeś za beznadziejne.

WODNIK. To będzie naprawdę dobry dzień. W pracy możesz bez obawy zawierać nowe transakcje i podpisywać dokumenty. Nawet najbardziej skomplikowane zadania nie będą dla Ciebie zbyt trudne do rozwiązania.

RYBY. Dzisiaj skoncentruj całą swoją uwagę na sprawach, od których zależy Twoja zawodowa przyszłość. Gwiazdy sprzyjają wszelkim działaniom mającym na celu zwiększenie środków finansowych. To dobry czas dla interesów i działalności handlowej. Sprawy sercowe wymagają większej uwagi.

30 listopada br. w Domu Kultury Polskiej w Wilnie o godz. 16.00 odbędą się przedstawienia organizowane przez Teatr Faktu i Publicystyki z Łodzi oraz Polskie Studio Teatralne z Wilna.

Teatr z Łodzi zaprezentuje przedstawienie pt. „Gaude Mater Polonia” część 2, pod kierownictwem Waldemara Sonnenburga.

Natomiast Polskie Studio Teatralne zaferuje przedstawienie pt. „Na Wileńskiej Ulicy” wg. K. I. Gałczyńskiego oraz współczesnych poetów wileńskich, w reżyserii Lilii Kiejzik.

(Cena biletu 5 Lt).

OGŁOSZENIA

PRENUMERATA na styczeń trwa tylko do 15 grudnia!

Wydanie codzienne indeks 0044
20 Lt (1 mies.); 240 Lt (12 mies.)

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów indeks 0227
17 Lt (1 mies.); 204 Lt (12 mies.)

Wydanie magazynowe indeks 0172
5 Lt (1 mies.); 60 Lt (12 mies.)

"KURIER WILEŃSKI" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym.
Przelewu można dokonać na konto: VŠJ "Vilnijos žodis",
bankas „NORD/LB Lietuva“, b.k. 40100, a.s. 44100060879

Wydanie codzienne w księgarniach

"Księgarnia na Rudnickiej" (Rūdinkų 20), "Elephas" (Olandų 11)

W Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76)

W szkołach - 14 Lt (1 mies.)

Wydanie codzienne w redakcji - 13 Lt (1 mies.)

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne 70 PLN (1 mies.); 840 PLN (12 mies.)

Wydanie magazynowe 30 PLN (1 mies.); 360 PLN (12 mies.)

Przelewu można dokonać w Polsce w złotówkach na konto:
VŠ.J. "Vilnijos žodis", nr 51124018481111000020760445 Bank Polska
Kasa Opieki S.A. I oddział w Suwałkach, z dopiskiem „prenumerata”.

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne 15 EUR (1 mies.); 180 EUR (12 mies.)

Wydanie magazynowe 5 EUR (1 mies.); 60 EUR (12 mies.)

Przelewu można dokonać:

Beneficiary's account number: LT224010044100060879
Beneficiary's bank's name: AB bankas "NORD/LB Lietuva"
S.W.I.F.T. AGBL LT 2X
Beneficiary's name: VŠ.J. "Vilnijos žodis"
Beneficiary's address: Birbinių g. 4A,
Vilnius 2030, Lithuania

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję pod nr.
faksu 370 5 260 84 44 lub pocztą el. kolport@kurierwileński.lt

GABINET STOMATOLOGICZNY dla dorosłych i dzieci

- ▲ Leczenie, plombowanie i protezowanie zębów
- ▲ Zdjęcia rentgenowskie
- ▲ Estetyczne plombowanie zębów
- ▲ Ortodoncja — korekcja krzywych zębów oraz zgryzu
- ▲ Ortodontyczne leczenie krzywo wyrosniętych zębów oraz zgryzu
- ▲ Usuwanie kamienia nazębnego
- ▲ Wybielanie zębów w ciągu 30 min.

Vilnius, A. Juozapavičiaus g. 6a, tel. 272 3913.

Czas pracy: od godz. 8.00 do 20.00, w soboty — od 9.00 do 13.00.

24 listopada 2003 r. po długiej i ciężkiej chorobie w 74 roku życia odszedł od nas były dyrektor szkoły podstawowej w Egliszkach Jan Szyrwiński.

W 1958 r. został dyrektorem szkoły siedmioletniej w Egliszkach, gdzie pracował do 2000 roku.

Jan Szyrwiński — to zasłużony człowiek dla oświaty i społeczeństwa. Został nagrodzony wieloma dyplomami Ministerstwa Oświaty. W 1984 r. otrzymał medal „Weteran pracy”. W roku 2001 za ofiarność i wieloletnią pracę w szkołach polskich na Litwie został nagrodzony Medalem Komisji Edukacji Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej.

Jan Szyrwiński był człowiekiem o wielkim, otwartym sercu, wrażliwym na cudze troski. Potrafił pomóc i doradzić w każdej potrzebie. Był lubiany przez dzieci i nauczycieli. Otaczał wszystkich ciepłem i zrozumieniem.

Wyrazy szczerego współczucia
Rodzynie i Bliskim Zmarłego

składają uczniowie, rodzice oraz grono pedagogiczne
szkoły podstawowej w Egliszkach

PRACA

Firma „Termoliuksas” zatrudni konsultanta do sprzedaży kominków.
Tel. (8-5) 240 43 51

SPRZEDAŻ/KUPNO

Sprzedajemy brykiety trocinowe — 280 Lt za tonę. W granicach Wilna dostarczamy bezpłatnie. Tel. 213 63 08, 215 20 90

Sprzedam:
— nową pralkę „Ryga”
— nowy regał „Vilnius 4” z pięciu części
— nowe urządzenie gazowe do samochodów (cena 300 Lt).
Tel. 267 27 57

Kupię dawne pocztówki, fotografie, banknoty.
Tel. 232 80 93

Sprzedam kapustę i owies.
Tel. 868527617

Sprzedajemy bloczki z betonu porowatego produkcji grodzieńskiej. Dostarczamy. Vilnius, tel. 240 22 90, 8 652 98573

Sprzedam działkę ziemi w ładnym miejscu nieopodal jeziora. Vilnius, tel. 8 650 29409

Sprzedam sieczkarnię niemiecką, wóz konny, maszynę do szycia „Zinger”.
Tel. 8 (5) 264 14 60

USŁUGI

Wesela, imprezy okolicznościowe. Pomysłowe i oryginalne zdjęcia. Komputerowe opracowanie. Tel. 8 682 40895, 8 687 78388

Niedrogo korepetycje z matematyki. Prace kontrolne studentom studiów zaocznych.
Vilnius, tel. 213 80 90

Pokrywamy i ocieplamy płaskie (pokryte ruberoidem) dachy, garaże, balkony. Udzielamy gwarancji. Cena od 17 Lt za m². Wykonujemy inne prace budowlane. Tel. 243 88 04, 259 21 56, 8 614 95017

DO WYNAJĘCIA

Inteligentna rodzina poszukuje do wynajęcia 1-pokojowego mieszkania. Tel. (8-5) 210 24 75, 8 687 11542

RÓŻNE

Klub młodych miłośników techniki będzie wdzięczny, jeżeli ktoś sprzeda lub sprezentuje samochód (ZAZ, GAZ, VOLGA, MOSKWICZ) do 1970 r. pr.
Vilnius, tel. 8 650 28114

LR Litewskie Radio
zaprasza codziennie o godz. 17 mln. 30 do słuchania na falach
FM-105,1 Mhz
audycji w języku polskim
Życzymy dobrego odbioru!

WILEŃSKA GIEŁDA PRACY PROPONUJE

Informacja telefoniczna 8 5 272 50 77

Oferta pracy

Zawód	kierowca	Informacja	tel. 8 5 2653220
Miejsce pracy	Wilno		
Wynagrodzenie	2000-3000 Lt		
Wymagania	doświadczenie przewozów międzynarodowych, prawo jazdy kateg. E		
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Transekspedicija"		
Informacja	tel. 8 5 2315040		

Zawód	technolog produkcji	Informacja	tel. 8 5 2729486
Minimalne wykształcenie	pomaturalne		
Miejsce pracy	Wilno		
Wynagrodzenie	według umowy		
Wymagania	specjalista produkcji wyrobów gumowych, doświadczenie pracy		
Nazwa przedsiębiorstwa	firma T.Taraškevičiaus "Tarateksas"		
Informacja	tel. 8 5 2339651		

Zawód	specjalista nadwozi	Informacja	tel. 8 5 2729486
Miejsce pracy	Wilno		
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy		
Wymagania	świadectwo kwalifikacyjne, doświadczenie pracy		
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Automobilis”		
Informacja	tel. 8 5 2729486		

Zawód	operator-manager	Zawód	betoniarze
Wykształcenie	pomaturalne (techniczne)	Miejsce pracy	Wilno
Miejsce pracy	Wilno	Wynagrodzenie	według wykonanej pracy
Wynagrodzenie	według umowy	Wymagania	wysoka kwalifikacja, doświadczenie pracy
Rodzaj pracy	handel antenami satelitarnymi	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Šiaulių titanas”
Wymagania	znajomość jęz. rosyjskiego, doświadczenie podobnej pracy	Informacja	tel. 8 5 2301183
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Mhcom”		
Informacja	tel. 8 5 2104440		

Zawód	krawiec	Zawód	murarze
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Wynagrodzenie	według wykonanej pracy
Wymagania	doświadczenia pracy	Wymagania	wysoka kwalifikacja, doświadczenie pracy
Nazwa przedsiębiorstwa	Firma Olickasów "Naliesa"	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Šiaulių titanas”
Informacja	tel. 8 5 2653220	Informacja	tel. 8 5 2301183

Zawód	prasowacz	Zawód	kierowca
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Wynagrodzenie	według umowy
Wymagania	doświadczenie pracy w zakładzie krawieckim	Wymagania	doświadczenie pracy w zakresie przewozów międzynarodowych, prawo jazdy kateg. E.
Nazwa przedsiębiorstwa	Firma Olickasów "Naliesa"	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Rotela”
Informacja	tel. 8 5 2602503	Informacja	tel. 8 5 2602503

28 listopada br. o godz. 18.30

Teatr Polski w Wilnie
przedstawi sztukę **M. Bałuckiego**
„Grube Ryby”.

Spektakl odbędzie się w Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76).

ELEPHAS

KNYGYNAS • KSIĘGARNIA
Vilnius, Olandų 11,
tel. 215 30 55

KARTONOWE MODELE

✓ SAMOLOTÓW
✓ ŻAGLOWCÓW
✓ OKRĘTÓW
✓ CZOŁGÓW

znajdziecie w miesięczniku **maty MODELARZ**

atrakcyjne modele ✓ najwyższy poziom

Wiadomość dla modelarzy kartonowych dysponujących komputerami: możemy dostarczyć numery „Małego Modelarza” z lat 1957-1969. Opublikowane w tym okresie tematy są dostępne w formie multimedialnej na płytach CD, na których znajduje się 1 rocznik „Małego Modelarza”.

(Zam. 015)

Święto Dziękczynienia — Ułaskawienie indyka

W ogrodach Białego Domu odbyła się doroczna ceremonia darowania życia indykowi, który miał trafić na prezydencki stół w przypadające w czwartek Święto Dziękczynienia.

Dla prezydenta George'a W. Busha stało się to okazją do złożenia hołdu amerykańskim żołnierzom poległym w Iraku, a także Afganistanie. Zwykle ceremonia przebiega w wesołym nastroju, tym razem była raczej poważna.

„Wszyscy mamy liczne powody, aby wyrazić wdzięczność — powiedział Bush przed zbliżającym się Dziękczynieniem — naszym rodzinom, naszym przyjaciołom, naszemu wspaniałemu krajowi i wolności, którą wszyscy możemy się cieszyć. Jednak w tym roku winniśmy szczególnie uszanować odwagę i lojalność tych, którzy nas bronią”.

Indyki są obowiązkowym daniem rodzinnego posiłku spożywanego w Święto Dziękczynienia. Co roku w ten dzień Amerykanie jedzą 45 mln indyków. Tradycja darowania życia indykowi, który miał trafić na prezydencki stół, pochodzi z lat 60. XIX wieku, z czasów prezydentury Abrahama Lincolna.

Samo święto upamiętnia pierwsze miesiące w Ameryce protestanckich osadników, przybyłych na pokładzie statku „Mayflower” do Plymouth; obchodzone po raz pierwszy w 1621 roku było wyrazem wdzięczności Bogu za przeżycie surowej zimy i pierwsze udane zbiory. Tradycja mówi, że do pierwszej uczty Dziękczynienia zasiadło zgodnie 50 osadników i 90 Indian, a wszyscy jedli pieczone indyki, słodkie ziemniaki i borówki.
(PAP)

Walka z krokodylem

Torbą w gada!

Według doniesień australijskiej policji, zaatakowana przez krokodyla 40-letnia Australijka obroniła się przed drapieżnikiem za pomocą torby wypełnionej świeżo zebranymi małżami.

Kobieta, pochodząca z aborygeńskiego plemienia mieszkającego na północy Australii, oddaliła się od grupy zbierającej małże nad rzeką, na wyspie Melville. Kiedy próbowała przejść rzekę w bród, zaatakował ją morski krokodyl, ale kobiecie udało się przegonić zwierzę za pomocą wypełnionej małżami torby. Zbiorniczka znalazła schronienie na drzewie mangrowca.

Aborygenka ma rany w górnej części pleców, ale według policji „jej stan fizyczny i psychiczny jest zadowolający”. Większe od krokodyli rzecznych, krokodyle morskie osiągają 7 m długości. Można je często spotkać w morzu i rzekach w północnej Australii. Od 1982 roku krokodyle zabiły w Australii 10 osób. (onet.pl) Opr. W. D.

Uśmiechnij się

Dziennikarz pyta cyrkowego akrobatę:
— Proszę zdradzić, jak osiągnął pan tak olbrzymi sukces w tak trudnym zawodzie?

— To proste. Gdy rano budzę się, od razu wypijam buteleczkę wódki, tak zwaną „malpeczkę”. W południe znów wypijam „malpeczkę” i po obiedzie jeszcze jedną „malpeczkę”. Wieczorem, przed samym występem wypijam ostatnią „malpeczkę” i jak już jestem na arenie, to te wszystkie malpki wychodzą ze mnie!

Tradycyjny konkurs polskiego dziennika „Dziewczyna Kuriera” — już po raz dziewiąty

Miłe uczestniczki konkursu „Dziewczyna Kuriera”! Zapraszamy Was na pierwsze spotkanie, które odbędzie się w sobotę, 29 listopada o godz. 11.00 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie (Naugarduko 76, pokój 005). Do spotkania!

Iwona Lewkowicz. Jestem studentką III roku filologii polskiej na Uniwersytecie Wileńskim. Moją pasją jest literatura, piszę wiersze. Z natury jestem wesoła i w ludziach cenię poczucie humoru.

Diana Jarmotkowicz. Mieszkam we wsi Dobromyśle. Interesuję się poezją. Lubię słuchać muzyki, jeździć na rowerze. Uwielbiam tańczyć i śpiewać. W wolnym czasie piszę wiersze.

Irena Szostak. Uczennica 10 klasy Mościskiej Szkoły Podstawowej. Jestem pogodną i wesołą dziewczyną. Moje zainteresowania to muzyka i podróże
Fot. Zbigniew Markowicz

Alona Tkaczowa. Jestem uczennicą Bujwidzkiej Szkoły Średniej. Lubię muzykę, taniec i sport. Uczestniczę w różnych zawodach i konkursach. Jestem wesoła i towarzyska.
Fot. Zbigniew Markowicz

Zostaną wybrane dziewczyny: „Kuriera” oraz dwie wice (I i II) — nagrody główne, jak też Czytelników, Publiczności, Elegancji, Foto, Talentu, Telewizji. Zostaną również wylosowane nagrody specjalne. Wielki show z loterią, muzyką, śpiewem, tańcem odbędzie się 11 stycznia 2004 r., o godzinie i miejscu imprezy poinformujemy dodatkowo.

(Zam. 028)

LIZDANILIA ANKINE BENDROVE

Vilnius, tel. 265 32 61

PRODUKCIJA
CUKIERKÓW

Międzynarodowe Centrum Badań i Edukacji udziela w Domu Polskim przy ul. Naugarduko 76, pokój 206 bezpłatnych konsultacji w sprawie zwrotu ziemi w każdy wtorek w godz. 16.00-18.00. Zgłaszać się pod nr telefonu: 260 11 51.

CENTRUM SZKOLENIA KIEROWCÓW A. ŽUKAUSKASA

(Zam. 121)

Organizujemy kursy kategorii
A, B, C, D, E, C1, D1.

Zaleta - autodrom z licencją.

Nowość!

Nauka jazdy w
warunkach ekstremalnych

Vilnius, Antakalnio 38; Žirmūnų 1b;
Vileišio 18; Laisvės pr. 53

Telefony: 234 33 11, 234 33 88, 8 299 47100
Filie: Nemenčinė, ul. Švenčionių 12, tel. 8 689 55717
Pabradė, Gamyklos 7; Trakai, Vienuolyno 111

Pogoda

Nadal ciepło i deszczowo

Na Litwie nadal zachowa się ciepła i deszczowa pogoda.

Dziś niewielkie opady deszczu, miejscami mgła. Temperatura w dzień 5-10 stopni.

Jutro na większej części terytorium przelotne opady, miejscami mgła. Temperatura w nocy 2-7, w dzień 5-10 stopni ciepła.

Kalendarium

- * Środa (26. XI) jest 330 dniem 2003 roku. Do końca roku pozostało 35 dni.
- * Znak Zodiaku — Strzelec.
- * Imieniny: Delfiny, Konrada, Lechosława, Sylwestry.
- * Wschód Słońca — 8.09, zachód — 16.03. Długość dnia 7 godz. 54 min.
- * Księżyc. Nów — od 24 listopada.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 26 listopada 2003 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty	Lt/za jedn.walut.
UE euro	3,4528
Dolar USD	2,9224
Dolar australijski	2,1063
1000 rubli białoruskich	1,3616
Dolar kanadyjski	2,2191
Frank szwajcarski	2,2221
Korona czeska	0,1083
Korona duńska	0,4643
Korona estońska	0,2205
Funt brytyjski	4,9702
100 forintów węgierskich	1,3182
Juanie chińskie	0,3530
Łat litewski	5,3115
Korona norweska	0,4228
Złoty polski	0,7423
Rubel rosyjski	0,0982
Korona szwedzka	0,3854
1 mln lir tureckich	1,9880
Griwna ukraińska	0,5357
Korona słowacka	0,0841

Vilnius, Molėtų pl. 137,
tel. 8 686 44701,
240 73 80 (wieczorem)

SKUP, WYWÓZ ŻŁOMU METALOWEGO,
DEMONTAŻ KONSTRUKCJI METALOWYCH.
(Zam. 436)

Dziennik **KURIER**
WILEŃSKI

zatrudni PRACOWNIKA
W DZIALE REKLAMY

Wymagania:

- komunikatywność i osobista inicjatywa,
- podstawy pracy z komputerem,
- znajomość języka polskiego i litewskiego,
- prawo jazdy.

CV prosimy przesyłać pod nr faksu 260 84 44
lub pocztą el. reklama@kurierwilenski.lt